

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΟΔΗΓΙΑ 2008/98/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 19ης Νοεμβρίου 2008

για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ⁽¹⁾,

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών ⁽²⁾,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης ⁽³⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η οδηγία 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί των αποβλήτων ⁽⁴⁾ καθορίζει το νομικό πλαίσιο για τον χειρισμό των αποβλήτων στην Κοινότητα. Η οδηγία ορίζει βασικές αρχές όπως τι είναι απόβλητο, ανάκτηση και διάθεση και θεσπίζει τις ουσιαστικές απαιτήσεις για τη διαχείριση των αποβλήτων, ιδίως την υποχρέωση οργανισμού ή επιχείρησης που διεξάγει

εργασίες διαχείρισης αποβλήτων να έχει άδεια ή να είναι καταχωρημένος και την υποχρέωση των κρατών μελών να καταρτίζουν σχέδια διαχείρισης αποβλήτων. Θεσπίζει επίσης βασικές αρχές, όπως η υποχρέωση διαχείρισης των αποβλήτων κατά τρόπο που να μην έχει αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, η ενθάρρυνση της εφαρμογής της ιεράρχησης των αποβλήτων και, σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», η απαίτηση κατά την οποία το κόστος διάθεσης των αποβλήτων πρέπει να βαρύνει τον κάτοχο των αποβλήτων ή προηγούμενους κατόχους ή παραγωγούς του προϊόντος από το οποίο προέκυψαν τα απόβλητα.

(2) Η απόφαση αριθ. 1600/2002/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2002, για τη θέσπιση του έκτου κοινοτικού προγράμματος δράσης για το περιβάλλον ⁽⁵⁾, ζητεί τη θέσπιση ή την αναθεώρηση νομοθεσίας για τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένης της αποσαφήνισης της διάκρισης μεταξύ αποβλήτου και μη αποβλήτου, καθώς και τη θέσπιση μέτρων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και τη διαχείριση των αποβλήτων, μεταξύ των οποίων και ο ορισμός στόχων.

(3) Η ανακοίνωση της Επιτροπής της 27ης Μαΐου 2003 με τίτλο «Προς μια θεματική στρατηγική για την πρόληψη και την ανακύκλωση των αποβλήτων» τονίζει ότι πρέπει να αξιολογηθούν οι ισχύοντες ορισμοί της ανάκτησης και της διάθεσης, ότι απαιτείται ένας γενικά εφαρμόσιμος ορισμός της ανακύκλωσης, και ότι πρέπει να διεξαχθεί συζήτηση σχετικά με τον ορισμό των αποβλήτων.

(4) Στο ψήφισμά του της 20ής Απριλίου 2004 σχετικά με την ανωτέρω ανακοίνωση ⁽⁶⁾, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε την Επιτροπή να μελετήσει την επέκταση στο σύνολο του τομέα των αποβλήτων της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 1996, σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης ⁽⁷⁾. Ζητεί επίσης από την Επιτροπή να κάνει σαφή διαχωρισμό μεταξύ ανάκτησης και διάθεσης και να αποσαφηνίσει τη διάκριση μεταξύ αποβλήτων και μη αποβλήτων.

⁽¹⁾ ΕΕ C 309 της 16.12.2006, σ. 55.

⁽²⁾ ΕΕ C 229 της 22.9.2006, σ. 1.

⁽³⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Φεβρουαρίου 2007 (ΕΕ C 287 Ε της 29.11.2007, σ. 135), κοινή θέση του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 2007 (ΕΕ C 71 Ε της 18.3.2008, σ. 16) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Ιουνίου 2008. Απόφαση του Συμβουλίου της 20ής Οκτωβρίου 2008.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 9.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 242 της 10.9.2002, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 104 Ε της 30.4.2004, σ. 401.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 257 της 10.10.1996, σ. 26. Οδηγία που αντικαταστάθηκε με την οδηγία 2008/1/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 24 της 29.1.2008, σ. 8).

- (5) Στα συμπεράσματά του της 1ης Ιουλίου 2004, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση αναθεώρησης ορισμένων πτυχών της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ, η οποία καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την οδηγία 2006/12/ΕΚ, για να αποσαφηνισθεί η διάκριση μεταξύ αποβλήτων και μη αποβλήτων, καθώς και η διάκριση μεταξύ ανάκτησης και διάθεσης.
- (6) Πρώτος στόχος κάθε πολιτικής για τα απόβλητα θα πρέπει να είναι η ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών της παραγωγής και της διαχείρισης των αποβλήτων για την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Η πολιτική για τα απόβλητα θα πρέπει επίσης να αποσκοπεί στη μείωση της χρήσης φυσικών πόρων και να προωθεί την πρακτική εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων.
- (7) Στο ψήφισμά του της 24ης Φεβρουαρίου 1997 για την κοινοτική στρατηγική διαχείρισης αποβλήτων ⁽¹⁾, το Συμβούλιο επιβεβαίωσε ότι η πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων θα πρέπει να αποτελεί την πρώτη προτεραιότητα της πολιτικής για τη διαχείριση των αποβλήτων και ότι η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση θα πρέπει να προτιμώνται σε σχέση με την ανάκτηση ενέργειας από απόβλητα, εφόσον αποτελούν τις βέλτιστες οικολογικές λύσεις.
- (8) Συνεπώς, είναι ανάγκη να αναθεωρηθεί η οδηγία 2006/12/ΕΚ για να αποσαφηνισθούν βασικές έννοιες, όπως οι ορισμοί των αποβλήτων, της ανάκτησης και της διάθεσης, να ενισχυθούν τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, να καθιερωθεί μια προσέγγιση που να λαμβάνει υπόψη ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των υλικών και όχι μόνον τη φάση των αποβλήτων, και να εστιασθεί η προσοχή στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής και της διαχείρισης των αποβλήτων, προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική αξία των αποβλήτων. Θα πρέπει, εξάλλου, να ευνοηθεί η ανάκτηση των αποβλήτων και η χρησιμοποίηση των ανακτηθέντων υλικών προκειμένου να διαφυλάσσονται οι φυσικοί πόροι. Για λόγους σαφήνειας και ευκρίνειας, η οδηγία 2006/12/ΕΚ θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από μια νέα οδηγία.
- (9) Δεδομένου ότι οι σημαντικότερες εργασίες διαχείρισης αποβλήτων καλύπτονται σήμερα από κοινοτική νομοθεσία στον τομέα του περιβάλλοντος, είναι σημαντικό η παρούσα οδηγία να προσαρμοσθεί στην προσέγγιση αυτή. Η έμφαση στους περιβαλλοντικούς στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 174 της Συνθήκης θα παράσχει τη δυνατότητα για μεγαλύτερη εστίαση στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων καθ' όλο τον κύκλο ζωής των πόρων. Κατά συνέπεια, η νομική βάση της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να είναι το άρθρο 175.
- (10) Θα πρέπει να εφαρμοσθούν αποτελεσματικοί και συνεκτικοί κανόνες για την επεξεργασία των αποβλήτων, με ορισμένες εξαιρέσεις, όσον αφορά την κινητή περιουσία την οποία ο κάτοχός της απορρίπτει ή προτιμάται ή υποχρεούται να απορρίψει.
- (11) Ο χαρακτηρισμός ως αποβλήτων των μη μολυσμένων εκσκαφέντων εδαφών και άλλων φυσικών απαντώμενων υλικών που χρησιμοποιούνται σε μέρη άλλα πλην του μέρους εκσκαφής τους, θα πρέπει να κρίνεται σύμφωνα με τον ορισμό του αποβλήτου και τις διατάξεις περί υποπροϊόντων ή περί αποχαρακτηρισμού αποβλήτου σύμφωνα με την παρούσα οδηγία.
- (12) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 2002, για τον καθορισμό υγειονομικών κανόνων σχετικά με τα ζωικά υποπροϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο ⁽²⁾, προβλέπει, μεταξύ άλλων, αναλογικούς ελέγχους όσον αφορά τη συλλογή, τη μεταφορά, την επεξεργασία, τη χρήση και τη διάθεση όλων των ζωικών υποπροϊόντων, συμπεριλαμβανομένων αποβλήτων ζωικής προέλευσης έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν θέτουν σε κίνδυνο την υγεία των ζώων και τη δημόσια υγεία. Κατά συνέπεια, είναι ανάγκη να αποσαφηνισθεί η σχέση με τον εν λόγω κανονισμό και να αποφευχθεί η επικάλυψη κανόνων με το να εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας τα ζωικά υποπροϊόντα όταν προορίζονται για χρήσεις που δεν θεωρούνται ως εργασίες οι οποίες σχετίζονται με τα απόβλητα.
- (13) Υπό το πρίσμα της αποκτηθείσας από την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 εμπειρίας, είναι σκόπιμο να αποσαφηνισθεί το πεδίο εφαρμογής της νομοθεσίας για τα απόβλητα και των διατάξεών της για τα επικίνδυνα απόβλητα όσον αφορά τα ζωικά υποπροϊόντα που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002. Στις περιπτώσεις που τα ζωικά υποπροϊόντα συνιστούν δυνητικό κίνδυνο για την υγεία, η ενδεδειγμένη νομική πράξη για την αντιμετώπιση των εν λόγω κινδύνων είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 και θα πρέπει να αποφεύγονται άσκοπες αλληλοεπικαλύψεις με τη νομοθεσία περί αποβλήτων.
- (14) Ο χαρακτηρισμός αποβλήτων ως επικίνδυνων θα πρέπει να βασίζεται, μεταξύ άλλων, στην κοινοτική νομοθεσία για τις χημικές ουσίες, ιδίως όσον αφορά τον χαρακτηρισμό των παρασκευασμάτων ως επικίνδυνων, συμπεριλαμβανομένων των χρησιμοποιηθεισών για τον σκοπό αυτό τιμών των ορίων συγκέντρωσης. Τα επικίνδυνα απόβλητα θα πρέπει να διέπονται από αυστηρές προδιαγραφές για να προλαμβάνονται ή να αποφεύγονται, ει δυνατόν, οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία, που οφείλονται σε ακατάλληλη διαχείριση. Εξάλλου, είναι ανάγκη να διατηρηθεί το σύστημα με το οποίο έχουν χαρακτηριστεί τα απόβλητα και τα επικίνδυνα απόβλητα σύμφωνα με τον κατάλογο τύπων αποβλήτων, όπως καταρτίστηκε τελευταία με την απόφαση 2000/532/ΕΚ της Επιτροπής ⁽³⁾, προκειμένου να ενθαρρυνθεί ο εναρμονισμένος χαρακτηρισμός των αποβλήτων και να εξασφαλισθεί ο εναρμονισμένος καθορισμός των επικίνδυνων αποβλήτων εντός της Κοινότητας.

⁽¹⁾ ΕΕ C 76 της 11.3.1997, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 273 της 10.10.2002, σ. 1.

⁽³⁾ Απόφαση 2000/532/ΕΚ, της 3ης Μαΐου 2000, για αντικατάσταση της απόφασης 94/3/ΕΚ για τη θέσπιση καταλόγου αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα απόβλητα και της απόφασης 94/904/ΕΚ του Συμβουλίου για την κατάρτιση καταλόγου επικίνδυνων αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα επικίνδυνα απόβλητα (ΕΕ L 226 της 6.9.2000, σ. 3).

- (15) Είναι αναγκαίο να γίνεται διάκριση μεταξύ της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων εν αναμονή της συλλογής τους και της συλλογής και της αποθήκευσης αποβλήτων εν αναμονή της επεξεργασίας τους. Οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων τους δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι ασχολούνται με τη διαχείριση αποβλήτων και δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε άδεια για την αποθήκευση των αποβλήτων τους εν αναμονή της συλλογής τους.
- (16) Η προκαταρκτική αποθήκευση των αποβλήτων περιλαμβάνεται στον ορισμό της συλλογής με την έννοια της δραστηριότητας αποθήκευσης εν αναμονή της συλλογής σε εγκαταστάσεις στις οποίες εκφορτώνονται τα απόβλητα με σκοπό την προετοιμασία τους για περαιτέρω μεταφορά τους προς ανάκτηση ή διάθεση αλλού. Εν όψει του στόχου της παρούσας οδηγίας, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ, αφενός, της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων εν αναμονή της συλλογής, και, αφετέρου, της αποθήκευσης εν αναμονή επεξεργασίας, ανάλογα με τον τύπο αποβλήτων, το μέγεθος και τη διάρκεια αποθήκευσης και τον στόχο της συλλογής. Η διάκριση αυτή θα πρέπει να γίνεται από τα κράτη μέλη. Η αποθήκευση των αποβλήτων πριν από την ανάκτηση για περίοδο 3 ετών ή άνω, και η αποθήκευση των αποβλήτων πριν από τη διάθεση για περίοδο 1 έτους ή άνω, υπόκεινται στην οδηγία 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1999, για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων⁽¹⁾.
- (17) Τα προγράμματα συλλογής αποβλήτων που δεν διενεργούνται σε επαγγελματική βάση δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε καταχώριση, δεδομένου ότι παρουσιάζουν χαμηλότερο κίνδυνο και συνεισφέρουν στη χωριστή συλλογή των αποβλήτων. Ως παραδείγματα τέτοιων προγραμμάτων μπορούν να αναφερθούν τα φάρμακα που συλλέγονται από φαρμακεία, τα προγράμματα ανάκλησης προϊόντων σε καταστήματα καταναλωτικών αγαθών και τα κοινοτικά προγράμματα σε σχολεία.
- (18) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμπεριλάβει ορισμούς της πρόληψης, της επαναχρησιμοποίησης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, της επεξεργασίας και της ανακύκλωσης έτσι ώστε να αποσαφηνισθεί το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω εννοιών.
- (19) Οι ορισμοί της ανάκτησης και της διάθεσης χρειάζεται να τροποποιηθούν ούτως ώστε να εξασφαλισθεί σαφέστερη διάκριση μεταξύ των δύο εννοιών, με βάση την πραγματική διαφορά στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις μέσω της υποκατάστασης φυσικών πόρων στην οικονομία και αναγνωρίζοντας τα δυνητικά οφέλη της χρησιμοποίησης των αποβλήτων ως πόρων για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Επιπλέον, είναι δυνατόν να εκπονούνται κατευθυντήριες γραμμές για την αποσαφήνιση περιπτώσεων στις οποίες η διάκριση αυτή είναι δυσεφάρμοστη ή όταν ο χαρακτηρισμός της δραστηριότητας ως ανάκτησης δεν αντιστοιχεί στις πραγματικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις της συγκεκριμένης εργασίας.
- (20) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει επίσης να διευκρινίζει πότε η απότρωση των στερεών αστικών αποβλήτων είναι ενεργητικά αποδοτική και μπορεί να θεωρείται ως εργασία ανάκτησης.
- (21) Οι εργασίες διάθεσης οι οποίες συνίστανται στην απόρριψη σε θάλασσες και ωκεανούς, συμπεριλαμβανομένης της ταφής στον θαλάσσιο βυθό, ρυθμίζονται και από διεθνείς συμβάσεις, και ιδίως από τη Σύμβαση περί πρόληψης ρυπάνσεων της θάλασσας εξ απορρίψεως καταλοίπων και άλλων υλών, που έγινε στο Λονδίνο, στις 13 Νοεμβρίου 1972, και το Πρωτόκολλο αυτής του 1996, όπως τροποποιήθηκε το 2006.
- (22) Δεν θα πρέπει να γίνεται σύγχυση μεταξύ των διαφόρων πτυχών του ορισμού των αποβλήτων και θα πρέπει να εφαρμόζονται κατάλληλες διαδικασίες, εφόσον απαιτείται, αφενός μεν, στα υποπροϊόντα που δεν είναι απόβλητα, και, αφετέρου, στα απόβλητα που παύουν να είναι απόβλητα. Για να διευκρινισθούν ορισμένες πτυχές του ορισμού των αποβλήτων, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να διευκρινίζει:
- πότε ουσίες ή αντικείμενα, που προκύπτουν από μια διαδικασία παραγωγής που δεν αποσκοπεί κατά κύριο λόγο στην παραγωγή αυτών των ουσιών ή αντικειμένων, είναι υποπροϊόντα και όχι απόβλητα. Η απόφαση ότι μια ουσία δεν είναι απόβλητο μπορεί να λαμβάνεται μόνον βάσει συντονισμένης προσέγγισης, που θα επικαιροποιείται τακτικά, και εφόσον συνάδει προς την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Εάν η χρήση ενός υποπροϊόντος επιτρέπεται δυνάμει περιβαλλοντικής άδειας ή γενικών περιβαλλοντικών κανόνων, αυτό μπορεί να χρησιμοποιείται από τα κράτη μέλη ως μέσο για να αποφασίζουν ότι δεν αναμένεται να προκύψει συνολική αρνητική επίπτωση για το περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία· ένα αντικείμενο ή μια ουσία θα πρέπει να θεωρούνται υποπροϊόντα μόνο εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις. Δεδομένου ότι τα υποπροϊόντα εμπίπτουν στην κατηγορία των προϊόντων, οι εξαγωγές υποπροϊόντων θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας· και
 - πότε ορισμένα απόβλητα παύουν να είναι απόβλητα, με τον καθορισμό κριτηρίων αποχαρακτηρισμού που παρέχουν υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και περιβαλλοντικό και οικονομικό όφελος· στις πιθανές κατηγορίες αποβλήτων για τα οποία θα πρέπει να εκπονηθούν προδιαγραφές και κριτήρια αποχαρακτηρισμού συγκαταλέγονται, μεταξύ άλλων, τα απόβλητα κατασκευών και κατεδαφίσεων, ορισμένα είδη τέφρας και σκωρίας κλιβάνου, τα παλαιοσιδηρικά, τα αδρανή υλικά, τα ελαστικά επίσωτρα, τα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, το υπόστρωμα, τα απόβλητα χαρτιού και γυαλιού. Για τον αποχαρακτηρισμό των αποβλήτων, μια εργασία ανάκτησης θα μπορούσε να είναι τόσο απλή όσο η διαπίστωση ότι τα συγκεκριμένα απόβλητα πληρούν τα κριτήρια αποχαρακτηρισμού.
- (23) Για να ελεγχθεί ή να υπολογισθεί εάν τηρούνται οι στόχοι ανακύκλωσης και ανάκτησης που καθορίζονται στην οδηγία 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας⁽²⁾, την οδηγία 2000/53/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της

⁽¹⁾ ΕΕ L 182 της 16.7.1999, σ. 1.⁽²⁾ ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 10.

18ης Σεπτεμβρίου 2000, για τα οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους ⁽¹⁾, την οδηγία 2002/96/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, σχετικά με τα απόβλητα ειδών ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ) ⁽²⁾, και την οδηγία 2006/66/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών ⁽³⁾ καθώς και σε άλλες σχετικές κοινοτικές νομοθετικές πράξεις, οι ποσότητες αποβλήτων που παύουν να είναι απόβλητα θα πρέπει να καταλογίζονται στα ανακυκλωμένα και τα ανακτώμενα απόβλητα όταν πληρούνται οι απαιτήσεις της νομοθεσίας αυτής σχετικά με την ανακύκλωση ή την ανάκτηση.

- (24) Βάσει του ορισμού των αποβλήτων, για να προαχθούν η βεβαιότητα και η συνέπεια, η Επιτροπή μπορεί να θεσπίζει κατευθυντήριες γραμμές για να ορίζει, σε ορισμένες περιπτώσεις, πότε οι ουσίες ή τα αντικείμενα καθίστανται απόβλητα. Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές μπορούν να εκπονηθούν, μεταξύ άλλων, για τον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό και τα οχήματα.
- (25) Είναι σκόπιμο να επιμερίζεται το κόστος κατά τρόπον που να αντιπροσωπεύει το πραγματικό κόστος που έχουν για το περιβάλλον η παραγωγή και η διαχείριση των αποβλήτων.
- (26) Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» συνιστά κατευθυντήρια αρχή σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Ο παραγωγός και ο κάτοχος των αποβλήτων θα πρέπει να διαχειρίζονται τα απόβλητα κατά τρόπον που να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.
- (27) Η εισαγωγή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού στην παρούσα οδηγία είναι ένα από τα μέσα για την υποστήριξη του σχεδιασμού και της παραγωγής αγαθών τα οποία λαμβάνουν πλήρως υπόψη και διευκολύνουν την αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων καθ' όλο τον κύκλο ζωής τους, συμπεριλαμβανομένης της επισκευής, της επαναχρησιμοποίησης, της αποσυναρμολόγησης και της ανακύκλωσής τους χωρίς να θέτουν σε κίνδυνο την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων στην εσωτερική αγορά.
- (28) Η παρούσα οδηγία θα πρέπει να συμβάλει ώστε η ΕΕ να έρθει πιο κοντά σε μια «κοινωνία ανακύκλωσης», που θα επιδιώκει την αποφυγή της δημιουργίας αποβλήτων και τη χρησιμοποίηση των αποβλήτων ως πόρου. Ειδικότερα, το έκτο κοινοτικό πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον ζητεί τη λήψη μέτρων για την εξασφάλιση του διαχωρισμού των πηγών των αποβλήτων, της συλλογής και της ανακύκλωσης των ρευμάτων αποβλήτων που παρουσιάζουν προτεραιότητα. Σύμφωνα με τον στόχο αυτό και ως μέσο διευκόλυνσης ή βελτίωσης των δυνατοτήτων ανάκτησης, τα απόβλητα θα πρέπει να συλλέγονται χωριστά εάν αυτό είναι τεχνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά εφικτό, πριν να υποστούν εργασίες ανάκτησης που θα έχουν τα καλύτερα συνολικά περιβαλλοντικά αποτελέσματα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν το διαχωρισμό των επικίνδυνων συστατικών

από τις ροές αποβλήτων, εάν είναι απαραίτητο για να επιτευχθεί μια περιβαλλοντικώς υγιής διαχείριση.

- (29) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίζουν τη χρήση προϊόντων που μπορούν να υποστούν ανακύκλωση (όπως το ανακτηθέν χαρτί), σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το στόχο της επίτευξης μιας κοινωνίας της ανακύκλωσης, και δεν θα πρέπει να στηρίζουν την υγειονομική ταφή ή την αποτέφρωση των ανωτέρω προϊόντων, όποτε είναι δυνατόν.
- (30) Προκειμένου να εφαρμόζονται η αρχή της προφύλαξης και η αρχή της προληπτικής δράσης που περιλαμβάνονται στο άρθρο 174, παράγραφος 2 της Συνθήκης, είναι ανάγκη να τεθούν γενικοί περιβαλλοντικοί στόχοι για τη διαχείριση των αποβλήτων εντός της Κοινότητας. Δυνάμει των αρχών αυτών, εναπόκειται στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη να θεσπίσουν ένα πλαίσιο που θα αποτρέπει, θα μειώνει και, στο μέτρο του δυνατού, θα εξαλείφει εξαρχής τις πηγές ρύπανσης ή όχλησης, με τη θέσπιση μέτρων δια των οποίων θα εξαλείφονται οι αναγνωρισμένοι κίνδυνοι.
- (31) Η ιεράρχηση των αποβλήτων γενικά θεσπίζει σειρά προτεραιότητας για ό,τι αποτελεί την καλύτερη συνολικά περιβαλλοντική επιλογή στη νομοθεσία και την πολιτική περί αποβλήτων, ενώ η εγκατάλειψη της ιεράρχησης ενδέχεται να επιβάλλεται για συγκεκριμένα ρεύματα αποβλήτων για λόγους, μεταξύ άλλων, τεχνικής σκοπιμότητας, οικονομικής βιωσιμότητας και περιβαλλοντικής προστασίας.
- (32) Για να μπορέσει η Κοινότητα ως σύνολο να καταστεί αυτάρκης όσον αφορά τη διάθεση των αποβλήτων και την ανάκτηση των σύμμεκτων αστικών αποβλήτων που συλλέγονται από νοικοκυριά και για να μπορέσουν τα επιμέρους κράτη μέλη να κινηθούν προς τον στόχο αυτόν, είναι ανάγκη να προβλεφθεί δίκτυο συνεργασίας όσον αφορά τις εγκαταστάσεις διάθεσης και τις εγκαταστάσεις για την ανάκτηση των σύμμεκτων αστικών αποβλήτων που συλλέγονται από νοικοκυριά, λαμβανομένων υπόψη γεωγραφικών παραγόντων και της ανάγκης για εξειδικευμένες εγκαταστάσεις για ορισμένους τύπους αποβλήτων.
- (33) Για τους σκοπούς της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων ⁽⁴⁾, τα σύμμεκτα αστικά απόβλητα, που αναφέρονται στο άρθρο 3, παράγραφος 5 του εν λόγω κανονισμού, εξακολουθούν να θεωρούνται ως σύμμεκτα αστικά απόβλητα έστω και εάν έχουν υποβληθεί σε εργασία επεξεργασίας αποβλήτων η οποία δεν έχει μεταβάλει ουσιαστικά τις ιδιότητές τους.
- (34) Έχει σημασία να επισημαίνονται τα επικίνδυνα απόβλητα σύμφωνα με τα διεθνή και κοινοτικά πρότυπα. Ωστόσο, όταν τα απόβλητα αυτά συλλέγονται χωριστά από τα νοικοκυριά, αυτό δεν θα πρέπει να οδηγεί σε υποχρέωση των νοικοκυριών να συμπληρώνουν τα απαιτούμενα έγγραφα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 269 της 21.10.2000, σ. 34.

⁽²⁾ ΕΕ L 37 της 13.2.2003, σ. 24.

⁽³⁾ ΕΕ L 266 της 26.9.2006, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 190 της 12.7.2006, σ. 1.

- (35) Έχει σημασία, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, και με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που προκαλούνται από τη διάθεση αποβλήτων μέσω υγειονομικής ταφής, να διευκολύνονται η χωριστή συλλογή και η κατάλληλη επεξεργασία βιολογικών αποβλήτων προκειμένου να παραχθούν περιβαλλοντικά ασφαλές υπόστρωμα και άλλα υλικά με βάση τα βιολογικά απόβλητα. Μετά από εκτίμηση της διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων, η Επιτροπή θα υποβάλει προτάσεις νομοθετικών μέτρων, ανάλογα με την περίπτωση.
- (36) Μπορούν να θεσπίζονται τεχνικές στοιχειώδεις προδιαγραφές όσον αφορά τις δραστηριότητες επεξεργασίας αποβλήτων, που δεν καλύπτονται από την οδηγία 96/61/ΕΚ όταν υπάρχουν στοιχεία σύμφωνα με τα οποία θα προκύψει όφελος στον τομέα της προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος και όταν μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα εξασφαλίσει την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.
- (37) Είναι ανάγκη να αποσαφηνισθεί περαιτέρω το πεδίο εφαρμογής και το περιεχόμενο της υποχρέωσης για τον σχεδιασμό της διαχείρισης αποβλήτων, και να ενσωματωθεί στη διαδικασία κατάρτισης ή αναθεώρησης των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων η ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της δημιουργίας και της διαχείρισης των αποβλήτων. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη, εφόσον απαιτείται, οι απαιτήσεις σχεδιασμού διαχείρισης αποβλήτων που καθορίζονται στο άρθρο 14 της οδηγίας 94/62/ΕΚ, και της στρατηγικής για την μείωση των βιοαποδομήσιμων αποβλήτων που προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 1999/31/ΕΚ.
- (38) Τα κράτη μέλη δύνανται να επιβάλλουν περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις ή γενικούς περιβαλλοντικούς κανόνες σε ορισμένους παραγωγούς αποβλήτων χωρίς να υπονομεύουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.
- (39) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν τα μέτρα που απαιτούνται για να εμποδίζουν τις αποστολές αποβλήτων που δεν είναι σύμφωνες με τα σχέδιά τους για τη διαχείριση αποβλήτων. Κατά παρέκκλιση του εν λόγω κανονισμού, θα πρέπει να επιτρέπεται στα κράτη μέλη να περιορίζουν τις εισερχόμενες αποστολές σε αποτεφρωτές ταξινομημένους ως ανάκτηση, στις περιπτώσεις που έχει διαπιστωθεί ότι τα εθνικά απόβλητα θα πρέπει να διατεθούν ή ότι τα απόβλητα θα πρέπει να υποστούν επεξεργασία κατά τρόπο που δεν συνάδει με τα σχέδιά τους διαχείρισης αποβλήτων. Αναγνωρίζεται ότι ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να μην είναι σε θέση να παράσχουν δίκτυο που θα περιλαμβάνει το πλήρες φάσμα των εγκαταστάσεων τελικής ανάκτησης εντός της επικράτειάς τους.
- (40) Για να βελτιωθεί ο τρόπος με τον οποίο προωθούνται οι δράσεις πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων στα κράτη μέλη και για να διευκολυνθεί η διάδοση των βέλτιστων πρακτικών στον τομέα αυτόν, είναι ανάγκη να ενισχυθούν οι διατάξεις που αφορούν την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και να θεσπισθεί η υποχρέωση των κρατών μελών να καταρτίζουν προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων τα οποία θα εστιάζονται στις βασικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις και θα λαμβάνουν υπόψη ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των υλικών. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να επιδιώκουν τον στόχο της κατάρτισης της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων. Οι ενδιαφερόμενοι καθώς και το ευρύ κοινό θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα συμμετοχής στην κατάρτιση των προγραμμάτων και θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά την κατάρτισή τους, σύμφωνα με την οδηγία 2003/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2003, σχετικά με τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων που αφορούν το περιβάλλον⁽¹⁾. Η πρόληψη των αποβλήτων και οι στόχοι αποσύνδεσης της οικονομικής ανάπτυξης από την παραγωγή αποβλήτων θα πρέπει να αναπτυχθούν καλύπτοντας, ανάλογα με την περίπτωση, τον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων των αποβλήτων και των ποσοτήτων των παραγόμενων αποβλήτων.
- (41) Για τη μετάβαση σε μια Ευρωπαϊκή Κοινωνία Ανακύκλωσης με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων, θα πρέπει να τεθούν στόχοι για την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και για την ανακύκλωση των αποβλήτων. Τα κράτη μέλη διατηρούν διαφορετικές προσεγγίσεις για τη συλλογή των οικιακών αποβλήτων και αποβλήτων της ίδιας φύσεως και συνθέσεως. Ως εκ τούτου, είναι σκόπιμο οι εν λόγω στόχοι να λαμβάνουν υπόψη τα διαφορετικά συστήματα συλλογής στα διάφορα κράτη μέλη. Ροές αποβλήτων άλλης προέλευσης παρόμοιας με τα οικιακά απόβλητα περιλαμβάνουν τα απόβλητα που αναφέρονται στο σημείο 20 του Καταλόγου ο οποίος θεσπίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ της Επιτροπής.
- (42) Τα οικονομικά μέσα μπορούν να διαδραματίσουν ζωτικό ρόλο για την επίτευξη των στόχων πρόληψης και διαχείρισης των αποβλήτων. Τα απόβλητα έχουν, συχνά, αξία ως πόρος και η περαιτέρω εφαρμογή οικονομικών μέσων θα μπορούσε να μεγιστοποιήσει το περιβαλλοντικό όφελος. Κατά συνέπεια, θα πρέπει να ενθαρρύνεται η χρήση των μέσων αυτών στο κατάλληλο επίπεδο και, παράλληλα, να τονίζεται ότι τα επιμέρους κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν όσον αφορά τη χρήση τους.
- (43) Ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων που περιλαμβάνονται στην οδηγία 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1991, για τα επικίνδυνα απόβλητα⁽²⁾ θα πρέπει να τροποποιηθούν έτσι ώστε να καταργηθούν παρωχημένες διατάξεις και να βελτιωθεί η σαφήνεια του κειμένου. Για να απλουστευθεί η κοινοτική νομοθεσία, οι εν λόγω διατάξεις θα πρέπει να ενσωματωθούν στην παρούσα οδηγία. Για να αποσαφηνισθεί η λειτουργία της απαγόρευσης ανάμειξης που ορίζει η οδηγία 91/689/ΕΟΚ και για να προστατευθούν το περιβάλλον και η ανθρώπινη υγεία, οι εξαιρέσεις της απαγόρευσης ανάμειξης θα πρέπει επί πλέον να συμμορφώνονται προς τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, όπως ορίζεται στην οδηγία 96/61/ΕΚ. Επομένως, η οδηγία 91/689/ΕΟΚ θα πρέπει να καταργηθεί.

(1) ΕΕ L 156 της 25.6.2003, σ. 17.

(2) ΕΕ L 377 της 31.12.1991, σ. 20.

- (44) Για να απλουστευθεί η κοινοτική νομοθεσία και να αντικατοπτρισθεί το όφελος για το περιβάλλον, οι σχετικές διατάξεις της οδηγίας 75/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 1975, σχετικά με τη διάθεση χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων⁽¹⁾ θα πρέπει να ενσωματωθούν στην παρούσα οδηγία. Η οδηγία 75/439/ΕΟΚ θα πρέπει, συνεπώς, να καταργηθεί. Η διαχείριση χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων θα πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με τη σειρά προτεραιότητας της ιεράρχησης των αποβλήτων και θα πρέπει να προτιμηθούν δυνατότητες που έχουν τα καλύτερα συνολικά αποτελέσματα για το περιβάλλον. Η χωριστή συλλογή των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων παραμένει ζωτικής σημασίας για την ορθή τους διαχείριση και την πρόληψη της ζημίας που προκαλεί στο περιβάλλον η ακατάλληλη διάθεσή τους.
- (45) Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση αποβλήτων, όπως παραγωγοί, κάτοχοι, μεσίτες, έμποροι, μεταφορείς και συλλέκτες αποβλήτων, οργανισμοί ή επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και προγράμματα διαχείρισης αποβλήτων, στις περιπτώσεις που παραβαίνουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αναλαμβάνουν δράση για να ανακτούν το κόστος της μη συμμόρφωσης και των μέτρων επανόρθωσης, με την επιφύλαξη της οδηγίας 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας⁽²⁾.
- (46) Τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα πρέπει να θεσπισθούν σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁽³⁾.
- (47) Συγκεκριμένα, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να καθορίζει κριτήρια για ορισμένα θέματα, όπως οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ένα αντικείμενο πρέπει να θεωρείται ως υποπροϊόν, ο αποχαρακτηρισμός των αποβλήτων και ο καθορισμός των αποβλήτων που θεωρούνται επικίνδυνα, καθώς και ο καθορισμός λεπτομερών κανόνων για τις μεθόδους εφαρμογής και υπολογισμού για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους στόχους ανακύκλωσης της παρούσας οδηγίας. Εξάλλου, θα πρέπει να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή να προσαρμόζει τα Παραρτήματα στην τεχνική και επιστημονική πρόοδο και να προσδιορίζει την εφαρμογή του τύπου για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης που αναφέρονται στο Παράρτημα II, R1. Δεδομένου ότι τα μέτρα αυτά είναι γενικής εμβέλειας και έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, δια συμπληρώσεως της νέα μη ουσιώδη στοιχεία, πρέπει να θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που προβλέπεται στο άρθρο 5α της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

- (48) Σύμφωνα με την παράγραφο 34 της διοργανικής συμφωνίας για τη βελτίωση της νομοθεσίας⁽⁴⁾, τα κράτη μέλη παροτρύνονται να καταρτίζουν, προς ίδια χρήση και προς όφελος της Κοινότητας, τους δικούς τους πίνακες, οι οποίοι θα αποτυπώνουν, στο μέτρο του δυνατού, την αντιστοιχία της παρούσας οδηγίας με τα μέτρα μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, και να τους δημοσιοποιούν.
- (49) Δεδομένου ότι ο στόχος της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας, δεν μπορεί να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύναται, συνεπώς, λόγω της κλίμακας ή των αποτελεσμάτων της οδηγίας, να επιτευχθεί καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να θεσπίσει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας του άρθρου 5 της Συνθήκης. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας του ίδιου άρθρου, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία θεσπίζει μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας εμποδίζοντας ή μειώνοντας τις αρνητικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης αποβλήτων, και περιορίζοντας τον συνολικό αντίκτυπο της χρήσης των πόρων και βελτιώνοντας την αποδοτικότητά της.

Άρθρο 2

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

1. Τα ακόλουθα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας:

- α) τα αέρια απόβλητα που εκλύονται στην ατμόσφαιρα,
- β) τα (επιτόπου) εδάφη που περιλαμβάνουν μολυσμένες γαίες που δεν έχουν ακόμα εκσκαφθεί και τα κτίρια που συνδέονται μόνιμα με εδάφη,
- γ) μη μολυσμένη γη και άλλα φυσικά υλικά που έχουν εκσκαφθεί κατά τη διάρκεια κατασκευαστικών δραστηριοτήτων, εφόσον είναι βέβαιο ότι το υλικό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για την κατασκευή στη φυσική του κατάσταση, στον χώρο από τον οποίο έγινε η εκσκαφή,

⁽¹⁾ ΕΕ L 194 της 25.7.1975, σ. 23.

⁽²⁾ ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 56.

⁽³⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 321 της 31.12.2003, σ. 1.

- δ) τα ραδιενεργά απόβλητα,
- ε) τα αποχαρακτηρισμένα εκρηκτικά,
- στ) τα περιττώματα, εφόσον δεν καλύπτονται από την παράγραφο 2, στοιχείο β), το άχυρο και άλλα φυσικά ακίνδυνα υλικά προερχόμενα από τη γεωργία ή τη δασοκομία τα οποία χρησιμοποιούνται στη γεωργία ή τη δασοκομία ή για την παραγωγή ενέργειας από βιομάζα με διαδικασίες ή μεθόδους που δεν επιβαρύνουν το περιβάλλον και δεν θέτουν σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία.
2. Τα ακόλουθα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εφόσον καλύπτονται από άλλες κοινοτικές νομοθετικές πράξεις:
- α) λύματα,
- β) ζωικά υποπροϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των μεταποιημένων προϊόντων που καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002, εκτός από εκείνα που προορίζονται για αποτέφρωση, υγειονομική ταφή ή χρήση σε εγκαταστάσεις βιοαερίου ή κομποστοποίησης,
- γ) πτώματα ζώων τα οποία απονήσκουν εκτός σφαγείων, συμπεριλαμβανομένων ζώων που θανατώνονται για την εξάλειψη επιζωοτιών και διατίθενται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1774/2002,
- δ) απόβλητα που προκύπτουν από εργασίες έρευνας, εξόρυξης, επεξεργασίας και αποθήκευσης ορυκτών πόρων και από τις εργασίες εκμετάλλευσης λατομείων που καλύπτονται από την οδηγία 2006/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων της εξορυκτικής βιομηχανίας⁽¹⁾.
3. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από άλλες σχετικές κοινοτικές νομοθετικές πράξεις, τα ιζήματα που επανατοποθετούνται σε επιφανειακά ύδατα με σκοπό τη διαχείριση των υδάτων και των υδάτινων οδών ή την πρόληψη πλημμυρών ή την εκτέλεση εγγειοβελτιωτικών έργων ή τον μετριασμό των επιπτώσεων από πλημμύρες και ξηρασίες εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, εφόσον αποδειχθεί ότι τα ιζήματα δεν είναι επικίνδυνα.
4. Είναι δυνατόν να καθορίζονται με επιμέρους οδηγίες, ειδικοί κανόνες, για συγκεκριμένες περιπτώσεις ή για τη συμπλήρωση των διατάξεων της παρούσας οδηγίας, σχετικά με τη διαχείριση συγκεκριμένων κατηγοριών αποβλήτων.
1. «απόβλητα»: κάθε ουσία ή αντικείμενο το οποίο ο κάτοχος του απορρίπτει ή προτίθεται ή υποχρεούται να απορρίψει,
2. «επικίνδυνα απόβλητα»: τα απόβλητα που εμφανίζουν μια ή περισσότερες από τις επικίνδυνες ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα III,
3. «απόβλητα έλαια»: τα ορυκτέλαια ή τα συνθετικά λιπαντικά ή τα βιομηχανικά έλαια που δεν είναι πλέον κατάλληλα για τη χρήση για την οποία αρχικώς προορίζονταν, όπως τα χρησιμοποιημένα έλαια κινητήρων εσωτερικής καύσης, τα έλαια κιβωτίων ταχυτήτων, τα λιπαντικά έλαια, τα έλαια για στροβίλους και τα υδραυλικά έλαια,
4. «βιολογικά απόβλητα»: τα βιοαποδομήσιμα απόβλητα κήπων και πάρκων, τα απορρίμματα τροφών και μαγειρειών από σπίτια, εστιατόρια, εγκαταστάσεις ομαδικής εστίασης και χώρους πωλήσεων λιανικής και τα συναφή απόβλητα από εγκαταστάσεις μεταποίησης τροφίμων,
5. «παραγωγός αποβλήτων»: κάθε πρόσωπο του οποίου οι δραστηριότητες παράγουν απόβλητα (αρχικός παραγωγός αποβλήτων) ή κάθε πρόσωπο που πραγματοποιεί εργασίες προεπεξεργασίας, ανάμειξης ή άλλες οι οποίες οδηγούν σε μεταβολή της φύσης ή της σύνθεσης των αποβλήτων αυτών,
6. «κάτοχος αποβλήτων»: ο παραγωγός αποβλήτων ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στην κατοχή του οποίου ευρίσκονται τα απόβλητα,
7. «έμπορος»: οιαδήποτε επιχείρηση η οποία ενεργεί ως εντολέας για την αγορά και την περαιτέρω πώληση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπόρων που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων,
8. «μεσίτης»: οιαδήποτε επιχείρηση η οποία οργανώνει την ανάκτηση ή τη διάθεση αποβλήτων για λογαριασμό τρίτων, συμπεριλαμβανομένων των μεστών που δεν καθίστανται υλικοί κάτοχοι των αποβλήτων,
9. «διαχείριση αποβλήτων»: η συλλογή, μεταφορά, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της εποπτείας των εργασιών αυτών, καθώς και της επίβλεψης των χώρων απόρριψης και των ενεργειών στις οποίες προβαίνουν οι έμποροι ή οι μεσίτες,
10. «συλλογή»: η συγκέντρωση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της προκαταρκτικής διαλογής και της προκαταρκτικής αποθήκευσης αποβλήτων με σκοπό τη μεταφορά τους σε εγκατάσταση επεξεργασίας αποβλήτων,

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

⁽¹⁾ ΕΕ L 102 της 11.4.2006, σ. 15.

11. «χωριστή συλλογή»: η συλλογή όπου μια ροή αποβλήτων διατηρείται χωριστά με βάση τον τύπο και τη φύση για να διευκολυνθεί η ειδική επεξεργασία,
12. «πρόληψη»: τα μέτρα τα οποία λαμβάνονται πριν μία ουσία, υλικό ή προϊόν καταστούν απόβλητα, και τα οποία μειώνουν:
- α) την ποσότητα των αποβλήτων, μέσω επαναχρησιμοποίησης ή παράτασης της διάρκειας ζωής των προϊόντων,
- β) τις αρνητικές επιπτώσεις των παραγόμενων αποβλήτων στο περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία, ή
- γ) την περιεκτικότητα των υλικών και προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες,
13. «επαναχρησιμοποίηση»: κάθε εργασία με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία που δεν είναι απόβλητα χρησιμοποιούνται εκ νέου για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκαν,
14. «επεξεργασία»: οι εργασίες ανάκτησης ή διάθεσης, στις οποίες περιλαμβάνεται η προετοιμασία πριν από την ανάκτηση ή τη διάθεση,
15. «ανάκτηση»: οιαδήποτε εργασία της οποίας το κύριο αποτέλεσμα είναι ότι απόβλητα εξυπηρετούν ένα χρήσιμο σκοπό αντικαθιστώντας άλλα υλικά τα οποία, υπό άλλες συνθήκες, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν για την πραγματοποίηση συγκεκριμένης λειτουργίας, ή ότι απόβλητα υφίστανται προετοιμασία για την πραγματοποίηση αυτής της λειτουργίας, είτε στην εγκατάσταση είτε στο γενικότερο πλαίσιο της οικονομίας. Στο Παράρτημα II παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών ανάκτησης,
16. «προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση»: κάθε εργασία ανάκτησης που συνιστά έλεγχο, καθαρισμό ή επισκευή, με την οποία προϊόντα ή συστατικά στοιχεία προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα προετοιμάζονται προκειμένου να επαναχρησιμοποιηθούν χωρίς άλλη προεπεξεργασία,
17. «ανακύκλωση»: οιαδήποτε εργασία ανάκτησης με την οποία τα απόβλητα μετατρέπονται εκ νέου σε προϊόντα, υλικά ή ουσίες που προορίζονται είτε να εξυπηρετήσουν και πάλι τον αρχικό τους σκοπό είτε άλλους σκοπούς. Περιλαμβάνει την επανεπεξεργασία οργανικών υλικών αλλά όχι την ανάκτηση ενέργειας και την επανεπεξεργασία σε υλικά που πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα ή σε εργασίες επίχωσης,
18. «αναγέννηση απόβλητων ορυκτελαίων»: οιαδήποτε εργασία ανακύκλωσης με την οποία μπορούν να παραχθούν βασικά έλαια με τη διύλιση απόβλητων ορυκτελαίων, και συγκεκριμένα με την αφαίρεση των προσμίξεων, των προϊόντων οξειδωσης και των προσθέτων που περιέχονται στα έλαια αυτά,

19. «διάθεση»: οιαδήποτε εργασία η οποία δεν συνιστά ανάκτηση, ακόμη και στην περίπτωση που η εργασία έχει ως δευτερογενή συνέπεια την ανάκτηση ουσιών ή ενέργειας. Στο Παράρτημα I παρατίθεται μη εξαντλητικός κατάλογος των εργασιών διάθεσης,

20. «βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές»: οι βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 11 της οδηγίας 96/61/ΕΚ.

Άρθρο 4

Ιεράρχηση των αποβλήτων

1. Στη νομοθεσία και την πολιτική για την πρόληψη και τη διαχείριση των αποβλήτων ισχύει ως τάξη προτεραιότητας η ακόλουθη ιεράρχηση όσον αφορά τα απόβλητα:

- α) πρόληψη,
- β) προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση,
- γ) ανακύκλωση,
- δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και
- ε) διάθεση.

2. Όταν εφαρμόζουν την ιεράρχηση των αποβλήτων η οποία αναφέρεται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα ώστε να προωθούν τις εναλλακτικές δυνατότητες που παράγουν το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα από περιβαλλοντική άποψη. Αυτό ενδέχεται να απαιτεί την παρέκκλιση από την ιεράρχηση για ορισμένες ειδικές ροές αποβλήτων εφόσον αυτό δικαιολογείται από τον κύκλο ζωής, λαμβάνοντας υπόψη τις συνολικές επιπτώσεις της παραγωγής και της διαχείρισης τέτοιων αποβλήτων.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η ανάπτυξη της νομοθεσίας και της πολιτικής για τα απόβλητα είναι μια απολύτως διαφανής διαδικασία, τηρώντας τους υφιστάμενους εθνικούς κανόνες όσον αφορά τη διαβούλευση με τους πολίτες και τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και τη συμμετοχή τους στη διαδικασία.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη τις γενικές αρχές περί προστασίας του περιβάλλοντος της προφύλαξης και της αειφορίας, του τεχνικώς εφικτού και της οικονομικής βιωσιμότητας, της προστασίας των πόρων καθώς και το συνολικό αντίκτυπο στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία, στην οικονομία και στην κοινωνία, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 13.

Άρθρο 5

Υποπροϊόντα

1. Μια ουσία ή αντικείμενο που προκύπτει από διαδικασία παραγωγής, πρωταρχικός σκοπός της οποίας δεν είναι η παραγωγή αυτού του στοιχείου, μπορεί να θεωρείται ότι δεν συνιστά απόβλητο όπως αναφέρεται στο άρθρο 3, σημείο 1) αλλά υποπροϊόν μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- α) είναι βέβαιη η περαιτέρω χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου,
- β) η ουσία ή το αντικείμενο είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν απ' ευθείας χωρίς άλλη επεξεργασία πέραν της συνήθους βιομηχανικής πρακτικής,
- γ) η ουσία ή το αντικείμενο παράγεται ως αναπόσπαστο μέρος μιας παραγωγικής διαδικασίας, και
- δ) η περαιτέρω χρήση είναι σύννομη, δηλαδή η ουσία ή το αντικείμενο πληροί όλες τις σχετικές απαιτήσεις περί προϊόντων και προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας για τη συγκεκριμένη χρήση και δεν πρόκειται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

2. Με βάση τους όρους που ορίζονται στην παράγραφο 1, είναι δυνατό να λαμβάνονται μέτρα που να καθορίζουν τα κριτήρια που πρέπει να πληρούνται προκειμένου συγκεκριμένες ουσίες ή αντικείμενα να μπορούν να θεωρηθούν υποπροϊόντα και όχι απόβλητα, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3, σημείο 1). Τα μέτρα αυτά, τα οποία αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια της συμπλήρωσής της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2.

Άρθρο 6

Αποχαρακτηρισμός αποβλήτων

1. Ορισμένα προσδιορισμένα απόβλητα παύουν να αποτελούν απόβλητα κατά την έννοια του άρθρου 3, σημείο 1), εάν έχουν υποστεί εργασία ανάκτησης, περιλαμβανομένης της ανακύκλωσης, και πληρούν ειδικά κριτήρια που θα καθοριστούν σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

- α) η ουσία ή το αντικείμενο χρησιμοποιείται συνήθως για συγκεκριμένους σκοπούς,
- β) υπάρχει αγορά ή ζήτηση για τη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο,
- γ) η ουσία ή το αντικείμενο πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις για τους συγκεκριμένους σκοπούς και συμμορφούται προς την κείμενη νομοθεσία και τα πρότυπα που ισχύουν για τα προϊόντα, και

δ) η χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου δεν πρόκειται να έχει δυσμενή αντίκτυπο στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

Εφόσον απαιτείται, τα κριτήρια περιλαμβάνουν οριακές τιμές για τους ρύπους και συνεκτιμούν ενδεχόμενες δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις της ουσίας ή του αντικειμένου.

2. Τα μέτρα, σκοπός των οποίων είναι η τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της και τα οποία αφορούν τον καθορισμό των κριτηρίων της παραγράφου 1 και ορίζουν τον τύπο αποβλήτων επί των οποίων ισχύουν τα κριτήρια αυτά θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2. Τα ειδικά κριτήρια αποχαρακτηρισμού θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, τουλάχιστον για τα αδρανή υλικά, το χαρτί, το γυαλί, το μέταλλο, τα ελαστικά επίσωτρα και τα προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας.

3. Τα απόβλητα τα οποία παύουν να αποτελούν απόβλητα σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, παύουν επίσης να αποτελούν απόβλητα και για τους σκοπούς της ανάκτησης και ανακύκλωσης που αναφέρονται στις οδηγίες 94/62/EK, 2000/53/EK, 2002/96/EK και 2006/66/EK και σε άλλες σχετικές κοινοτικές νομοθετικές πράξεις όταν πληρούνται οι απαιτήσεις της εν λόγω νομοθεσίας όσον αφορά την ανακύκλωση ή την ανάκτηση.

4. Εάν δεν έχουν καθορισθεί κριτήρια σε κοινοτικό επίπεδο σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στις παραγράφους 1 και 2, τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, κατά περίπτωση, εάν ένα συγκεκριμένο απόβλητο έχει αποχαρακτηρισθεί βάσει της εφαρμοστέας νομολογίας. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν αυτές τις αποφάσεις στην Επιτροπή σύμφωνα με την οδηγία 98/34/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών⁽¹⁾, εφόσον αυτό απαιτείται από την εν λόγω οδηγία.

Άρθρο 7

Κατάλογος αποβλήτων

1. Τα μέτρα τα οποία αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά την ενημέρωση του καταλόγου αποβλήτων που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/EK, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2. Ο κατάλογος αποβλήτων περιλαμβάνει τα επικίνδυνα απόβλητα και λαμβάνει υπόψη την προέλευση και τη σύνθεση των αποβλήτων καθώς και, εφόσον απαιτείται, τις οριακές τιμές συγκέντρωσης επικίνδυνων ουσιών. Ο κατάλογος αποβλήτων είναι δεσμευτικός όσον αφορά τον προσδιορισμό των αποβλήτων που πρέπει να θεωρούνται επικίνδυνα απόβλητα. Η καταχώριση μιας ουσίας ή αντικειμένου στον κατάλογο δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι συνιστά απόβλητο υπό οιοδήποτε συνθήκες. Μια ουσία ή αντικείμενο θεωρούνται απόβλητα μόνον εφόσον ανταποκρίνονται στον ορισμό του άρθρου 3, σημείο 1).

⁽¹⁾ ΕΕ L 204 της 21.7.1998, σ. 37.

2. Ένα κράτος μέλος μπορεί να θεωρεί κάποια απόβλητα ως επικίνδυνα, ακόμη και αν δεν περιλαμβάνονται ως τέτοια στον κατάλογο αποβλήτων, εφόσον εμφανίζουν μία ή περισσότερες από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα III. Το κράτος μέλος κοινοποιεί τις περιπτώσεις αυτές στην Επιτροπή αμελλητί. Τις καταγράφει στην έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 37, παράγραφος 1, και παρέχει στην Επιτροπή όλες τις σχετικές πληροφορίες. Με βάση τις λαμβανόμενες κοινοποιήσεις, ο κατάλογος αναθεωρείται προκειμένου να αποφασισθεί η προσαρμογή του.

3. Εάν ένα κράτος μέλος διαθέτει στοιχεία που αποδεικνύουν ότι ένα συγκεκριμένο απόβλητο, το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο ως επικίνδυνο απόβλητο, δεν εμφανίζει καμιά από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα III, τότε το εν λόγω απόβλητο μπορεί να θεωρηθεί ως μη επικίνδυνο απόβλητο. Το κράτος μέλος κοινοποιεί τις περιπτώσεις αυτές στην Επιτροπή αμελλητί και παρέχει στην Επιτροπή όλα τα αναγκαία αποδεικτικά στοιχεία. Με βάση τις λαμβανόμενες κοινοποιήσεις, ο κατάλογος αναθεωρείται προκειμένου να αποφασισθεί η προσαρμογή του.

4. Ο αποχαρακτηρισμός των επικίνδυνων αποβλήτων δεν μπορεί να γίνεται με αραίωση ή ανάμιξη για τη μείωση των αρχικών συγκεντρώσεων επικίνδυνων ουσιών σε επίπεδο χαμηλότερο των οριακών τιμών για το χαρακτηρισμό των αποβλήτων ως επικίνδυνων.

5. Τα μέτρα τα οποία αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά την αναθεώρηση του καταλόγου προκειμένου να αποφασισθεί η προσαρμογή του σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεωρήσουν το απόβλητο ως μη επικίνδυνο απόβλητο σύμφωνα με τον κατάλογο αποβλήτων που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

7. Η Επιτροπή εξασφαλίζει ότι ο κατάλογος των αποβλήτων, καθώς και κάθε αναθεώρηση του καταλόγου αυτού, συμμορφώνονται καταλλήλως προς τις αρχές της σαφήνειας, του εύληπτου και της εξασφάλισης της πρόσβασης των χρηστών, και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Άρθρο 8

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

1. Προκειμένου να ενισχυθούν η επαναχρησιμοποίηση και πρόληψη, η ανακύκλωση και άλλες μορφές ανάκτησης αποβλήτων, τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν νομοθετικά και μη νομοθετικά μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία κατ' επάγγελμα αναπτύσσουν, κατασκευάζουν, μεταποιούν, επεξεργάζονται, πωλούν ή εισάγουν προϊόντα (παραγωγός του προϊόντος) φέρουν διευρυμένη ευθύνη παραγωγού.

Τα μέτρα αυτά μπορούν να περιλαμβάνουν την αποδοχή των επιστρεφόμενων προϊόντων και των αποβλήτων που παραμένουν μετά τη χρήση των προϊόντων αυτών, καθώς και τη συνακόλουθη διαχείριση των αποβλήτων και την οικονομική ευθύνη για τις δραστηριότητες αυτές. Στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνεται η υποχρέωση για την παροχή διαθέσιμων στο κοινό πληροφοριών σχετικά με το βαθμό στον οποίο το προϊόν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί ή να ανακυκλωθεί.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για να ενθαρρύνουν τον σχεδιασμό των προϊόντων κατά τρόπον ώστε να μειώνονται ο αντίκτυπός τους στο περιβάλλον και η παραγωγή αποβλήτων κατά τη διάρκεια της παραγωγής και της συνακόλουθης χρήσης των προϊόντων, και για να εξασφαλίζουν ότι η ανάκτηση και η διάθεση των προϊόντων που αποτελούν πλέον απόβλητα πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13.

Τα μέτρα αυτά μπορούν να ενθαρρύνουν, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη, την παραγωγή και την εμπορία προϊόντων που να είναι κατάλληλα για πολλαπλές χρήσεις, ανθεκτικά από τεχνική άποψη και, αφού καταστούν απόβλητα, κατάλληλα για ορθή και ασφαλή ανάκτηση και συμβατή με το περιβάλλον διάθεση.

3. Κατά την εφαρμογή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, τα κράτη μέλη λαμβάνουν υπόψη το τεχνικώς εφικτό και την οικονομική βιωσιμότητα, καθώς και το σύνολο των επιπτώσεων στο περιβάλλον, στην ανθρώπινη υγεία και τις κοινωνικές επιπτώσεις και μεριμνούν για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς.

4. Η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ευθύνης για τη διαχείριση των αποβλήτων, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 15, παράγραφος 1, και με την επιφύλαξη της ειδικής υφιστάμενης νομοθεσίας για τις κατηγορίες αποβλήτων και τα προϊόντα.

Άρθρο 9

Πρόληψη αποβλήτων

Μετά από διαβούλευση με όλους τους ενδιαφερομένους, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο τις παρακάτω εκθέσεις συνοδευόμενες, εάν χρειάζεται, από προτάσεις σχετικά με τα μέτρα που απαιτούνται για τη στήριξη των δραστηριοτήτων πρόληψης και εφαρμογής των αναφερομένων στο άρθρο 29 προγραμμάτων πρόληψης, που καλύπτουν:

α) έως τα τέλη του 2011 ενδιάμεση έκθεση σχετικά με την εξέλιξη της παραγωγής αποβλήτων και το πεδίο εφαρμογής της πρόληψης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης πολιτικής οικολογικού σχεδιασμού προϊόντων που αντιμετωπίζει τόσο την παραγωγή αποβλήτων όσο και την παρουσία επικίνδυνων ουσιών στα απόβλητα, με στόχο την προώθηση τεχνολογιών που θα εστιάζουν σε ανθεκτικά, επαναχρησιμοποιήσιμα και ανακυκλώσιμα προϊόντα,

β) έως τα τέλη του 2011 τη διαμόρφωση σχεδίου δράσης για περαιτέρω μέτρα στήριξης σε ευρωπαϊκό επίπεδο με στόχο ιδίως την αλλαγή των ημερινών καταναλωτικών μοντέλων,

γ) έως τα τέλη του 2014 τον καθορισμό στόχων πρόληψης αποβλήτων και στόχων αποσύνδεσης της οικονομικής ανάπτυξης από την παραγωγή αποβλήτων για το 2020, με βάση τις βέλτιστες διαθέσιμες πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης, αν κριθεί αναγκαίο, αναθεώρησης των δεικτών που αναφέρονται στο άρθρο 29, παράγραφος 4.

Άρθρο 10

Ανάκτηση

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για να διασφαλίζεται ότι τα απόβλητα υποβάλλονται σε εργασίες ανάκτησης σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13.

2. Εφόσον απαιτείται συμμόρφωση προς την παράγραφο 1 και για τη διευκόλυνση ή τη βελτίωση της ανάκτησης, τα απόβλητα συλλέγονται χωριστά και, εάν είναι εφικτό από τεχνικής, περιβαλλοντικής και οικονομικής άποψης, δεν αναμιγνύονται με άλλα απόβλητα ή με άλλα υλικά με διαφορετικές ιδιότητες.

Άρθρο 11

Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση προϊόντων και οι δραστηριότητες προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ιδίως ενθαρρύνοντας τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής, τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέτρων.

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για την προώθηση ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας και για το σκοπό αυτό καθιερώνουν χωριστή συλλογή αποβλήτων όπου αυτό είναι τεχνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά εφικτό και ενδεδειγμένο για να επιτευχθούν τα αναγκαία ποιοτικά πρότυπα στους αντίστοιχους τομείς ανακύκλωσης.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, παράγραφος 2, έως το 2015 χωριστή συλλογή καθιερώνεται τουλάχιστον για τα ακόλουθα: χαρτί, μέταλλο, πλαστικό και γυαλί.

2. Για την επίτευξη των στόχων της παρούσας οδηγίας και τη μετάβαση σε μια Ευρωπαϊκή Κοινωνία Ανακύκλωσης, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλισθεί η επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

α) έως το 2020 η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών αποβλήτων, όπως τουλάχιστον το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί από τα νοικοκυριά και ενδεχομένως άλλης προέλευσης στο βαθμό που τα απόβλητα

αυτά είναι παρόμοια με τα απόβλητα των νοικοκυριών, πρέπει να αυξηθεί κατ' ελάχιστον στο 50 % ως προς το συνολικό βάρος.

β) έως το 2020 η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωση και η ανάκτηση άλλων υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών υγειονομικής ταφής όπου γίνεται χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων εξαιρουμένων των υλικών που απαντούν στη φύση και τα οποία ορίζονται στην κατηγορία 17 05 04 του καταλόγου αποβλήτων πρέπει να αυξηθεί κατά 70 % τουλάχιστον ως προς το βάρος.

3. Η Επιτροπή καθορίζει λεπτομερείς κανόνες για τις μεθόδους εφαρμογής και υπολογισμού για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους στόχους της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, λαμβανομένου υπόψη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2150/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2002, για τις στατιστικές περί αποβλήτων⁽¹⁾. Σε αυτούς μπορεί να περιλαμβάνονται μεταβατικές περίοδοι για τα κράτη μέλη με ανακύκλωση, κατά το 2008, μικρότερη του 5 % σε οιαδήποτε κατηγορία αποβλήτων της παραγράφου 2. Τα εν λόγω μέτρα που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, δια συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 39, παράγραφος 2, της παρούσας οδηγίας.

4. Το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή εξετάζει τα μέτρα και τους στόχους που αναφέρονται στην παράγραφο 2, προκειμένου να ενισχύσει, εάν χρειάζεται, τους στόχους και να μελετήσει τη θέσπιση στόχων για άλλες κατηγορίες αποβλήτων. Η έκθεση της Επιτροπής, συνοδευόμενη από πρόταση, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, αποστέλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο. Στην έκθεσή της η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της θέσπισης των στόχων.

5. Κάθε τρία χρόνια, σύμφωνα με το άρθρο 37, τα κράτη μέλη υποβάλλουν στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με τις επιδόσεις τους όσον αφορά την επίτευξη των στόχων. Εάν οι στόχοι δεν έχουν εκπληρωθεί, η έκθεση αυτή περιλαμβάνει τους λόγους της αποτυχίας και τις δράσεις που το κράτος μέλος προτίθεται να αναλάβει για να εκπληρώσει τους στόχους.

Άρθρο 12

Διάθεση

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, στις περιπτώσεις που δεν πραγματοποιείται ανάκτηση σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 1, τα απόβλητα να υποβάλλονται σε ασφαλείς εργασίες διάθεσης που πληρούν τις διατάξεις του άρθρου 13 για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

⁽¹⁾ ΕΕ L 332 της 9.12.2002, σ. 1.

Άρθρο 13

Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι η διαχείριση των αποβλήτων πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον, και ιδίως:

- a) χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα,
- β) χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές, και
- γ) χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Άρθρο 14

Κόστος

1. Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων βαρύνει τον αρχικό παραγωγό αποβλήτων, τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων.

2. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν ότι το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων βαρύνει εν μέρει ή πλήρως τον παραγωγό του προϊόντος από το οποίο προέρχονται τα απόβλητα και ότι οι διανομείς αυτού του προϊόντος μπορούν να μοιράζονται το σχετικό κόστος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Άρθρο 15

Ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι οι αρχικοί παραγωγοί ή άλλοι κάτοχοι αποβλήτων πραγματοποιούν οι ίδιοι την επεξεργασία των αποβλήτων ή αναθέτουν την επεξεργασία σε έμπορο ή σε οργανισμό ή σε επιχείρηση που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή μέσω διακανονισμού με δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό συλλογής αποβλήτων σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13.

2. Όταν τα απόβλητα μεταφέρονται από τον αρχικό παραγωγό ή κάτοχο σε ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για προκαταρκτική επεξεργασία, αυτό δεν συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, απαλλαγή από την ευθύνη για τη διεξαγωγή μιας εργασίας πλήρους ανάκτησης ή διάθεσης.

Με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν τις προϋποθέσεις ευθύνης και να αποφασίζουν σε ποιες περιπτώσεις ο αρχικός παραγωγός διατηρεί

την ευθύνη για το σύνολο της αλυσίδας επεξεργασίας ή σε ποιες περιπτώσεις είναι δυνατόν να υπάρχει επιμερισμός της ευθύνης μεταξύ του παραγωγού και του κατόχου ή να μεταβιβάζεται η ευθύνη μεταξύ των φορέων της αλυσίδας επεξεργασίας.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να αποφασίζουν, σύμφωνα με το άρθρο 8, ότι την ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων φέρει, πλήρως ή εν μέρει, ο παραγωγός του προϊόντος από το οποίο προέρχονται τα απόβλητα και ότι οι διανομείς των προϊόντων αυτών μπορούν να μοιράζονται την ευθύνη αυτήν.

4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, στην επικράτειά τους, οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση παραδίδουν τα συλλεγόμενα και μεταφερόμενα απόβλητα σε κατάλληλες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 13.

Άρθρο 16

Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα, σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη εάν αυτό είναι απαραίτητο ή σκόπιμο, για να δημιουργήσουν ολοκληρωμένο και κατάλληλο δίκτυο εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και εγκαταστάσεων για την ανάκτηση σύμμεικτων αστικών αποβλήτων τα οποία συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα από άλλους παραγωγούς, λαμβάνοντας υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

Κατά παρέκκλιση από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, για να προστατεύουν το δίκτυό τους, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίζουν τις εισερχόμενες αποστολές αποβλήτων που προορίζονται για αποτεφρωτήρες ταξινομημένους ως ανάκτηση, εφόσον έχει καταστεί σαφές ότι οι αποστολές αυτές θα είχαν ως συνέπεια τη διάθεση των εθνικών αποβλήτων ή την επεξεργασία τους κατά τρόπο που δεν συνάδει με τα εθνικά σχέδια διαχείρισης αποβλήτων. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν την απόφαση αυτή στην Επιτροπή. Τα κράτη μέλη δύναται επίσης να περιορίσουν τις εξερχόμενες αποστολές αποβλήτων για περιβαλλοντικούς λόγους, όπως ορίζεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.

2. Το δίκτυο σχεδιάζεται κατά τρόπο που να επιτρέπει στην Κοινότητα, ως σύνολο, να καταστεί αυτάρκης στον τομέα της διάθεσης αποβλήτων και της ανάκτησης των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, και να επιτρέπει στα κράτη μέλη να κινηθούν χωριστά προς τον στόχο αυτόν, λαμβανομένων υπόψη των γεωγραφικών συνθηκών ή της ανάγκης για ειδικευμένες εγκαταστάσεις για ορισμένους τύπους αποβλήτων.

3. Το δίκτυο επιτρέπει τη διάθεση των αποβλήτων ή την ανάκτηση των αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, με τη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών έτσι ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

4. Οι αρχές της εγγύτητας και της αυτάρκειας δεν συνεπάγονται ότι κάθε κράτος μέλος πρέπει να διαθέτει το πλήρες φάσμα των εγκαταστάσεων τελικής ανάκτησης στο έδαφός του.

Άρθρο 17

Έλεγχος επικίνδυνων αποβλήτων

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η παραγωγή, η συλλογή και η μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς επίσης η αποθήκευση και η επεξεργασία τους, διεξάγονται σε συνθήκες που παρέχουν προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας προκειμένου να τηρήσουν τις διατάξεις του άρθρου 13, συμπεριλαμβανομένης δράσης που να διασφαλίζει την ιχνηλασιμότητα από την παραγωγή έως τον τελικό προορισμό και τον έλεγχο των επικίνδυνων αποβλήτων, προκειμένου να τηρηθούν οι απαιτήσεις των άρθρων 35 και 36.

Άρθρο 18

Απαγόρευση ανάμειξης επικίνδυνων αποβλήτων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι τα επικίνδυνα απόβλητα δεν αναμειγνύονται ούτε με άλλες κατηγορίες επικίνδυνων αποβλήτων ούτε με άλλα απόβλητα, ουσίες ή υλικά. Η ανάμειξη περιλαμβάνει την αραίωση επικίνδυνων ουσιών.

2. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέπουν την ανάμειξη υπό τον όρον ότι:

α) η εργασία ανάμειξης πραγματοποιείται από οργανισμό ή επιχείρηση που έχει λάβει άδεια σύμφωνα με το άρθρο 23,

β) πληρούνται οι διατάξεις του άρθρου 13 και δεν αυξάνονται οι αρνητικές επιπτώσεις της διαχείρισης των αποβλήτων στην ανθρώπινη υγεία και στο περιβάλλον, και

γ) η εργασία ανάμειξης ακολουθεί τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

3. Με την επιφύλαξη των κριτηρίων που αφορούν τη δυνατότητα τεχνικής και οικονομικής εφαρμογής, όταν επικίνδυνα απόβλητα έχουν αναμειχθεί κατά τρόπο αντίθετο προς την παράγραφο 1, πραγματοποιείται διαχωρισμός, εφόσον είναι εφικτό και αναγκαίο, για να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση προς το άρθρο 13.

Άρθρο 19

Επισημάνση επικίνδυνων αποβλήτων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίζουν ότι, κατά τη συλλογή, τη μεταφορά και την προσωρινή αποθήκευση, τα επικίνδυνα απόβλητα συσκευάζονται και επισημαίνονται σύμφωνα με τα ισχύοντα διεθνή και κοινοτικά πρότυπα.

2. Όποτε μεταφέρονται επικίνδυνα απόβλητα στο εσωτερικό κράτους μέλους, συνοδεύονται από έγγραφο αναγνώρισης, που μπορεί να υπάρχει σε ηλεκτρονική μορφή, και το οποίο περιέχει τα ενδεδειγμένα δεδομένα που εκτίθενται στο Παράρτημα IB του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.

Άρθρο 20

Επικίνδυνα απόβλητα παραγόμενα από νοικοκυριά

Τα άρθρα 17, 18, 19 και 35 δεν εφαρμόζονται στα αναμειγμένα απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά.

Τα άρθρα 19 και 35 δεν εφαρμόζονται στα επιμέρους κλάσματα επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται από νοικοκυριά μέχρις ότου γίνουν δεκτά για συλλογή, διάθεση ή ανάκτηση από οργανισμό ή εταιρεία που έχει λάβει άδεια ή έχει καταχωρηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 23 ή 26.

Άρθρο 21

Απόβλητα ορυκτέλαια

1. Με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που συνδέονται με τη διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, και οι οποίες ορίζονται στα άρθρα 18 και 19, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι:

α) τα απόβλητα ορυκτέλαια συλλέγονται χωριστά, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό,

β) η επεξεργασία των απόβλητων ορυκτελαίων γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13,

γ) εφόσον είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά βιώσιμο, τα απόβλητα ορυκτέλαια με διαφορετικά χαρακτηριστικά δεν αναμειγνύονται και τα απόβλητα ορυκτέλαια δεν αναμειγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων ή ουσιών, εάν η ανάμειξη αυτή εμποδίζει την επεξεργασία τους.

2. Για τους σκοπούς της χωριστής συλλογής των αποβλήτων ορυκτελαίων και την ορθή επεξεργασία τους, τα κράτη μέλη μπορούν, αναλόγως των εθνικών τους συνθηκών, να εφαρμόζουν πρόσθετα μέτρα, όπως τεχνικές απαιτήσεις, ευθύνη του παραγωγού, οικονομικά μέσα ή εθελοντικές συμφωνίες.

3. Εάν τα απόβλητα ορυκτέλαια υπόκεινται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, σε απαιτήσεις αναγέννησης, τα κράτη μέλη μπορούν να ορίζουν ότι τα εν λόγω απόβλητα ορυκτέλαια αναγεννώνται εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό και, στις περιπτώσεις που εφαρμόζονται τα άρθρα 11 ή 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, να περιορίζουν τη διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων ορυκτελαίων από την επικράτειά τους σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης ώστε να δίνεται προτεραιότητα στην αναγέννηση των αποβλήτων ορυκτελαίων.

Άρθρο 22

Βιολογικά απόβλητα

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα, ανάλογα με την περίπτωση και σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 13, προκειμένου να ενθαρρύνουν:

- α) τη χωριστή συλλογή βιολογικών αποβλήτων, ενόψει της λιπασματοποίησης και της ζύμωσης των βιοαποβλήτων,
- β) την επεξεργασία των βιολογικών αποβλήτων κατά τρόπο που να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας,
- γ) τη χρήση περιβαλλοντικώς ασφαλών υλικών παραγόμενων από βιολογικά απόβλητα.

Η Επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση της διαχείρισης των βιολογικών αποβλήτων, προκειμένου να υποβάλει πρόταση, εάν χρειασθεί. Η αξιολόγηση εξετάζει τη σκοπιμότητα καθορισμού ελάχιστων απαιτήσεων για τη διαχείριση των βιοαποβλήτων και ποιοτικών κριτηρίων για τη λιπασματοποίηση και τη ζύμωση βιοαποβλήτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΔΕΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ

Άρθρο 23

Έκδοση αδειών

1. Τα κράτη μέλη απαιτούν από κάθε οργανισμό ή επιχείρηση που προτίθεται να εκτελέσει εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων, να λαμβάνει άδεια από την αρμόδια αρχή.

Στις άδειες αυτές ορίζονται τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) οι τύποι και οι ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να υποβληθούν σε επεξεργασία,
- β) για κάθε τύπο επιτρεπόμενης εργασίας, οι τεχνικές και τυχόν άλλες απαιτήσεις που σχετίζονται με τη συγκεκριμένη εγκατάσταση,
- γ) τα μέτρα ασφάλειας και προφύλαξης που πρέπει να λαμβάνονται,
- δ) η μέθοδος που πρέπει να χρησιμοποιείται για κάθε τύπο εργασίας,

ε) οι εργασίες παρακολούθησης και ελέγχου εφόσον αυτό είναι αναγκαίο,

στ) οι διατάξεις σχετικά με το κλείσιμο και τη μέριμνα μετά από την παύση λειτουργίας, εφόσον αυτό είναι αναγκαίο.

2. Οι άδειες είναι δυνατόν να χορηγούνται για συγκεκριμένη περίοδο και μπορούν να ανανεώνονται.

3. Όταν η αρμόδια αρχή θεωρεί ότι η προβλεπόμενη μέθοδος επεξεργασίας είναι απαράδεκτη από απόψεως προστασίας του περιβάλλοντος, ιδίως εάν η μέθοδος δεν είναι σύμφωνη προς το άρθρο 13, αρνείται την έκδοση άδειας.

4. Προϋπόθεση για κάθε άδεια που καλύπτει την αποτέφρωση ή τη συναποτέφρωση με ανάκτηση ενέργειας, είναι να πραγματοποιείται η ανάκτηση ενέργειας με υψηλό επίπεδο ενεργειακής απόδοσης.

5. Υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, κάθε άδεια που έχει εκδοθεί βάσει άλλης εθνικής ή κοινοτικής νομοθεσίας μπορεί να συνδυάζεται με την άδεια που απαιτείται στην παράγραφο 1 για να αποτελέσει μια ενιαία άδεια, εάν, με τον τρόπο αυτόν, αποφεύγονται περιττές επαναλήψεις των παρεχόμενων πληροφοριών και των εκτελούμενων εργασιών από τον φορέα εκμετάλλευσης ή την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 24

Εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αδειοδότησης

Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν οργανισμούς ή επιχειρήσεις από τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, για τις ακόλουθες εργασίες:

- α) διάθεση των δικών τους ακίνδυνων αποβλήτων στον τόπο παραγωγής, ή
- β) ανάκτηση αποβλήτων.

Άρθρο 25

Όροι για τις εξαιρέσεις

1. Εάν κάποιο κράτος μέλος επιθυμεί να επιτρέψει εξαιρέσεις κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 24, θεσπίζει, για κάθε τύπο δραστηριότητας, γενικούς κανόνες που προσδιορίζουν τους τύπους και τις ποσότητες αποβλήτων που μπορούν να καλύπτονται από εξαίρεση και τη μέθοδο της επεξεργασίας που πρέπει να χρησιμοποιείται.

Οι κανόνες αυτοί καταρτίζονται κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζουν ότι η επεξεργασία των αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 13. Στην περίπτωση των εργασιών διάθεσης του άρθρου 24, στοιχείο α), οι κανόνες αυτοί θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές.

2. Επιπλέον των γενικών κανόνων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, τα κράτη μέλη θέτουν ειδικούς όρους για τις εξαιρέσεις που αφορούν επικίνδυνα απόβλητα, οι οποίοι περιλαμβάνουν τύπους δραστηριοτήτων, καθώς και οιοσδήποτε άλλες απαιτήσεις κρίνονται αναγκαίες για τις διάφορες μορφές ανάκτησης και, ανάλογα με την περίπτωση, οριακές τιμές για τις περιεχόμενες στα απόβλητα επικίνδυνες ουσίες και οριακές τιμές εκπομπών.

3. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τους γενικούς κανόνες που θεσπίζουν βάσει των παραγράφων 1 και 2.

Άρθρο 26

Καταχώριση

Εάν τα ακόλουθα δεν υπόκεινται σε απαιτήσεις αδειοδότησης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η αρμόδια αρχή τηρεί αρχείο:

- α) των οργανισμών ή εταιρειών που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση,
- β) των εμπόρων ή των μεσιτών, και
- γ) των οργανισμών ή των εταιρειών για τις οποίες εφαρμόζονται εξαιρέσεις από τις απαιτήσεις αδειοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 24.

Για τη συλλογή πληροφοριών στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας καταχώρισης χρησιμοποιούνται, όπου είναι δυνατόν, τα αρχεία που διαθέτουν οι αρμόδιες αρχές, προκειμένου να ελαχιστοποιείται η διοικητική επιβάρυνση.

Άρθρο 27

Στοιχειώδη πρότυπα

1. Είναι δυνατόν να θεσπίζονται στοιχειώδη τεχνικά πρότυπα για τις δραστηριότητες επεξεργασίας που απαιτούν άδεια σύμφωνα με το άρθρο 23, εφόσον υπάρχουν στοιχεία ότι, χάρη στα στοιχειώδη αυτά πρότυπα, θα προκύψει όφελος από πλευράς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Τα μέτρα αυτά που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, με τη συμπλήρωσή της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2.

2. Τα στοιχειώδη αυτά πρότυπα καλύπτουν μόνον τις δραστηριότητες επεξεργασίας αποβλήτων που δεν καλύπτονται ή που δεν προσφέρονται για κάλυψη από την οδηγία 96/61/ΕΚ.

3. Τα στοιχειώδη αυτά πρότυπα:

- α) αφορούν τις κυριότερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις της δραστηριότητας επεξεργασίας αποβλήτων,
- β) εξασφαλίζουν ότι η επεξεργασία των αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 13,
- γ) λαμβάνουν υπόψη τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές, και
- δ) ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβάνουν στοιχεία σχετικά με την ποιότητα της επεξεργασίας καθώς και τις διαδικαστικές απαιτήσεις.

4. Θεσπίζονται στοιχειώδη πρότυπα για δραστηριότητες που απαιτούν καταχώριση σύμφωνα με το άρθρο 26, στοιχεία α) και β), όταν υπάρχουν στοιχεία ότι, χάρη στα στοιχειώδη αυτά πρότυπα, θα προκύψει όφελος από πλευράς προστασίας της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος ή ότι θα αποφευχθεί η διαταραχή της εσωτερικής αγοράς, καθώς και στοιχεία σχετικά με τα τεχνικά προσόντα των συλλεκτών, των μεταφορέων, των εργολάβων ή των μεσιτών.

Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας με τη συμπλήρωσή της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 39, παράγραφος 2.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Άρθρο 28

Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αρμόδιες αρχές τους καταρτίζουν, σύμφωνα με τα άρθρα 1, 4, 13 και 16, ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων.

Τα σχέδια αυτά καλύπτουν, μόνον τους ή συνδυασμένα, ολόκληρη την γεωγραφική επικράτεια του οικείου κράτους μέλους.

2. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνουν ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων στην οικεία γεωγραφική οντότητα, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της περιβαλλοντικά υγιούς προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση των αποβλήτων, και αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο το σχέδιο θα υποστηρίξει την υλοποίηση των στόχων και των διατάξεων της παρούσας οδηγίας.

3. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στο σχεδιασμό, τουλάχιστον τα ακόλουθα:

- α) τον τύπο, την ποσότητα και την πηγή των παραγόμενων στην επικράτεια αποβλήτων, τα απόβλητα που είναι πιθανόν να αποσταλούν από ή προς την εθνική επικράτεια και αξιολόγηση της μελλοντικής εξέλιξης των ροών αποβλήτων,
- β) τα υφιστάμενα προγράμματα συλλογής αποβλήτων και τις μεγάλες εγκαταστάσεις διάθεσης και ανάκτησης, καθώς και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις για απόβλητα ορυκτέλαια, επικίνδυνα απόβλητα ή ροές αποβλήτων που ρυθμίζονται από συγκεκριμένες κοινοτικές νομοθετικές πράξεις,
- γ) αξιολόγηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής, για το κλείσιμο υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων, για πρόσθετες υποδομές των εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 16 και, εφόσον απαιτείται, για σχετικές επενδύσεις,
- δ) επαρκείς πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών και τη δυναμικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων διάθεσης ή των μεγάλων εγκαταστάσεων ανάκτησης, εάν χρειαστεί,
- ε) τις γενικές πολιτικές διαχείρισης αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνολογιών και μεθόδων διαχείρισης των αποβλήτων που περιλαμβάνονται στο σχεδιασμό ή πολιτικών για απόβλητα που θέτουν συγκεκριμένα προβλήματα διαχείρισης.

4. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων μπορούν να περιλαμβάνουν, ανάλογα με την περίπτωση και λαμβάνοντας υπόψη το γεωγραφικό επίπεδο και την κάλυψη της περιοχής που περιλαμβάνεται στο σχεδιασμό, τα ακόλουθα:

- α) οργανωτικές πτυχές που συνδέονται με τη διαχείριση αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που πραγματοποιούν τη διαχείριση αποβλήτων,
- β) αξιολόγηση της χρησιμότητας και της καταλληλότητας της χρησιμοποίησης οικονομικών και άλλων μέσων για την αντιμετώπιση διάφορων προβλημάτων που σχετίζονται με τα απόβλητα, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης να διατηρηθεί η εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς,
- γ) εκστρατείες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης απευθυνόμενες στο ευρύ κοινό ή σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών,

δ) παλαιές μολυσμένες τοποθεσίες διάθεσης αποβλήτων και τα μέτρα για την αποκατάστασή τους.

5. Τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων είναι σύμφωνα προς τις απαιτήσεις σχεδιασμού περί αποβλήτων που ορίζονται στο άρθρο 14 της οδηγίας 94/62/EK και τη στρατηγική για την υλοποίηση της μείωσης των βιοαποδομήσιμων αστικών αποβλήτων τα οποία προορίζονται για χώρους υγειονομικής ταφής, που αναφέρεται στο άρθρο 5 της οδηγίας 1999/31/EK.

Άρθρο 29

Προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων

1. Τα κράτη μέλη εκπονούν, σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 4, προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων το αργότερο στις 12 Δεκεμβρίου 2013.

Τα προγράμματα αυτά ενσωματώνονται στα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων που προβλέπονται στο άρθρο 28 ή σε άλλα προγράμματα περιβαλλοντικής πολιτικής, ανάλογα με την περίπτωση, ή λειτουργούν ως ανεξάρτητα προγράμματα. Στην περίπτωση που ένα τέτοιο πρόγραμμα ενσωματωθεί στο σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων ή σε άλλα προγράμματα, τα μέτρα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων προσδιορίζονται σαφώς.

2. Στα προγράμματα που προβλέπονται στην παράγραφο 1 τίθενται στόχοι για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Τα κράτη μέλη περιγράφουν τα υφιστάμενα προληπτικά μέτρα και αξιολογούν τη χρησιμότητα των παραδειγμάτων των μέτρων που αναφέρονται στο Παράρτημα IV ή άλλων ενδεδειγμένων μέτρων.

Ο στόχος και τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στη ρύξη της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων.

3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν κατάλληλα και συγκεκριμένα ποιοτικά ή ποσοτικά κριτήρια για τα θεσπιζόμενα μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, ώστε να παρακολουθούν και να αξιολογούν την πρόοδο των μέτρων και μπορούν να θέτουν συγκεκριμένους ποιοτικούς ή ποσοτικούς στόχους και δείκτες, διαφορετικούς από τους αναφερόμενους στην παράγραφο 4, για τον ίδιο σκοπό.

4. Οι δείκτες των μέτρων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων μπορούν να θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 39, παράγραφος 3.

5. Η Επιτροπή δημιουργεί ένα σύστημα για την ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τις βέλτιστες πρακτικές όσον αφορά την πρόληψη των αποβλήτων και αναπτύσσει κατευθυντήριες γραμμές προς στήριξη των κρατών μελών στην προετοιμασία των προγραμμάτων.

Άρθρο 30

Αξιολόγηση και επανεξέταση των σχεδίων και των προγραμμάτων

1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και τα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων να αξιολογούνται τουλάχιστον ανά εξαετία και να αναθεωρούνται, εφόσον ενδείκνυται και, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 11.

2. Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος καλείται να περιλαμβάνει στην ετήσια έκθεσή του ανασκόπηση της προόδου ως προς την ολοκλήρωση και την εφαρμογή των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων.

Άρθρο 31

Συμμετοχή του κοινού

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι ενδιαφερόμενοι, οι αρχές και το ευρύ κοινό να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά την εκπόνησή τους, σύμφωνα με την οδηγία 2003/35/EK ή, ανάλογα με την περίπτωση, την οδηγία 2001/42/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2001, σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων⁽¹⁾. Τα κράτη μέλη τοποθετούν τα σχέδια και τα προγράμματα σε ιστοχώρο στον οποίο έχει πρόσβαση το κοινό.

Άρθρο 32

Συνεργασία

Τα κράτη μέλη συνεργάζονται, ανάλογα με την περίπτωση, με τα άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και την Επιτροπή για την κατάρτιση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων σύμφωνα με τα άρθρα 28 και 29.

Άρθρο 33

Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και τα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων που αναφέρονται στα άρθρα 28 και 29 μόλις αυτά εγκριθούν, και για τυχόν ουσιαστικές αναθεωρήσεις των σχεδίων και των προγραμμάτων.

2. Το μορφότυπο για την κοινοποίηση πληροφοριών για τη θέσπιση και την ουσιαστική αναθεώρηση των εν λόγω σχεδίων και προγραμμάτων θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΑ

Άρθρο 34

Επιθεωρήσεις

1. Οι οργανισμοί ή επιχειρήσεις που πραγματοποιούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων, οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, οι μεσίτες και οι έμποροι, καθώς και οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που παράγουν επικίνδυνα απόβλητα υπόκεινται σε κατάλληλες περιοδικές επιθεωρήσεις από τις αρμόδιες αρχές.

2. Οι επιθεωρήσεις που αφορούν τις εργασίες συλλογής και μεταφοράς καλύπτουν την προέλευση, τη φύση, την ποσότητα και τον προορισμό των συλλεγόμενων και μεταφερόμενων αποβλήτων.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις καταχωρίσεις στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS), ιδίως όσον αφορά τη συχνότητα και την ένταση των επιθεωρήσεων.

Άρθρο 35

Τήρηση αρχείων

1. Οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 23, παράγραφος 1, οι παραγωγοί επικίνδυνων αποβλήτων και οι οργανισμοί ή οι εταιρείες που συλλέγουν ή μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα σε επαγγελματική βάση ή ενεργούν ως έμποροι και μεσίτες επικίνδυνων αποβλήτων, τηρούν χρονολογικά αρχεία με τις ποσότητες, τη φύση, την προέλευση και, ανάλογα με την περίπτωση, τον προορισμό, την συχνότητα συλλογής, τον τρόπο μεταφοράς και τη μέθοδο επεξεργασίας που προβλέπονται για τα απόβλητα και διαθέτουν τις εν λόγω πληροφορίες, κατόπιν αιτήματος, στις αρμόδιες αρχές.

2. Τα αρχεία για τα επικίνδυνα απόβλητα διατηρούνται επί τουλάχιστον τρία έτη· ωστόσο, στην περίπτωση οργανισμών και επιχειρήσεων που μεταφέρουν επικίνδυνα απόβλητα, τα αρχεία αυτά διατηρούνται επί 12 τουλάχιστον μήνες.

Τα δικαιολογητικά της εκτέλεσης των εργασιών διαχείρισης αποβλήτων υποβάλλονται κατόπιν αιτήματος των αρμόδιων αρχών ή ενός προηγούμενου κατόχου.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να ζητούν από παραγωγούς ακίνδυνων αποβλήτων να συμμορφώνονται προς τις παραγράφους 1 και 2.

⁽¹⁾ ΕΕ L 197 της 21.7.2001, σ. 30.

Άρθρο 36

Επιβολή της εφαρμογής και κυρώσεις

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την απαγόρευση της εγκατάλειψης, της απόρριψης ή της ανεξέλεγκτης διαχείρισης των αποβλήτων.

2. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις διατάξεις σχετικά με τις κυρώσεις που εφαρμόζονται σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της παρούσας οδηγίας και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίζουν την επιβολή των κυρώσεων αυτών. Οι κυρώσεις είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37

Υποβολή εκθέσεων και αναθεώρηση

1. Τα κράτη μέλη ενημερώνουν ανά τριετία την Επιτροπή για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, δια της υποβολής τομεακής έκθεσης σε ηλεκτρονική μορφή. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες για τη διαχείριση των αποβλήτων ορυκτελαίων και για την επιτευχθείσα πρόοδο κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με μέτρα όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 σχετικά με τη διευρυμένη ευθύνη των παραγωγών.

Η έκθεση συντάσσεται βάσει ερωτηματολογίου ή σχεδιαγράμματος, το οποίο καταρτίζει η Επιτροπή σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της οδηγίας 91/692/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 23ης Δεκεμβρίου 1991, για την τυποποίηση και τον εξορθολογισμό των εκθέσεων που αφορούν την εφαρμογή ορισμένων οδηγιών για το περιβάλλον ⁽¹⁾. Η έκθεση υποβάλλεται στην Επιτροπή εντός εννέα μηνών από το τέλος της τριετούς περιόδου την οποία καλύπτει.

2. Η Επιτροπή αποστέλλει το ερωτηματολόγιο ή το σχεδιάγραμμα στα κράτη μέλη έξι μήνες πριν από την έναρξη της περιόδου που καλύπτει η επί μέρους έκθεση.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει έκθεση σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας εντός εννέα μηνών από την παραλαβή των επί μέρους εκθέσεων των κρατών μελών σύμφωνα με την παράγραφο 1.

4. Στην πρώτη έκθεση που υποβάλλεται έως τις 12 Δεκεμβρίου 2014, η Επιτροπή επανεξετάζει την εφαρμογή της παρούσας οδη-

γίας, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων περί ενεργειακής απόδοσης, και υποβάλλει πρόταση αναθεώρησης, εφόσον απαιτείται. Η έκθεση αξιολογεί επίσης τα υφιστάμενα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, τους στόχους και τους δείκτες των κρατών μελών και επανεξετάζει τη σκοπιμότητα προγραμμάτων σε κοινοτικό επίπεδο, περιλαμβανομένων των καθεστώτων ευθύνης των παραγωγών για ειδικές κατηγορίες αποβλήτων, στόχων, δεικτών και μέτρων που σχετίζονται με την ανακύκλωση, καθώς και δράσεων ανάκτησης υλικών και ενέργειας που μπορεί να συμβάλουν στην αποτελεσματικότερη επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στα άρθρα 1 και 4.

Άρθρο 38

Ερμηνεία και προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο

1. Η Επιτροπή μπορεί να εκπονεί κατευθυντήριες γραμμές για την ερμηνεία των ορισμών της ανάκτησης και της διάθεσης.

Εφόσον απαιτείται, ορίζεται η εφαρμογή του τύπου για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης που αναφέρεται στο Παράρτημα II, σημείο R1. Τοπικές κλιματικές συνθήκες, όπως η δριμύτητα του ψύχους και η ανάγκη θέρμανσης, είναι δυνατόν να λαμβάνονται υπόψη στο βαθμό που επηρεάζουν την ποσότητα ενέργειας που είναι τεχνικά δυνατόν να χρησιμοποιηθεί ή να παραχθεί υπό μορφή ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας, ψύξης ή ατμού. Οι τοπικές συνθήκες των εξόχως απόκεντρων περιοχών, όπως ορίζονται στο τέταρτο εδάφιο του άρθρου 299, παράγραφος 2, της Συνθήκης και των εδαφών που αναφέρονται στο άρθρο 25 της Πράξης Προσχώρησης του 1985, μπορούν επίσης να λαμβάνονται υπόψη. Το μέτρο αυτό, το οποίο αποσκοπεί στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, θεσπίζεται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο του άρθρου 39, παράγραφος 2.

2. Τα Παραρτήματα είναι δυνατόν να τροποποιούνται με βάση την επιστημονική και τεχνική πρόοδο. Τα μέτρα αυτά, που αποσκοπούν στην τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο που αναφέρεται στο άρθρο 39, παράγραφος 2.

Άρθρο 39

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή.

2. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α παράγραφοι 1 έως 4 και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

3. Στις περιπτώσεις που γίνεται μνεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 5, παράγραφος 6, της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται τρίμηνη.

⁽¹⁾ ΕΕ L 377 της 31.12.1991, σ. 48.

Άρθρο 40

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που απαιτούνται για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία έως τις 12 Δεκεμβρίου 2010.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εθνικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 41

Κατάργηση και μεταβατικές διατάξεις

Οι οδηγίες 75/439/ΕΟΚ, 91/689/ΕΟΚ, και 2006/12/ΕΚ καταργούνται από τις 12 Δεκεμβρίου 2010.

Ωστόσο, από 12 Δεκεμβρίου 2008, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) στην οδηγία 75/439/ΕΟΚ, η παράγραφος 4 του άρθρου 10 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«4. Η μέθοδος μέτρησης αναφοράς για τον προσδιορισμό της περιεκτικότητας των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων σε πολυχλωροφαινύλια/πολυχλωροτριφαινύλια (PCB/PCT) καθορίζεται από την Επιτροπή. Το μέτρο αυτό, που έχει ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια συμπληρώσεώς της, εγκρίνεται με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 18, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί των στερεών αποβλήτων (*).

(*) ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 9.»

β) Η οδηγία 91/689/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής:

i) Στο άρθρο 1, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«4. Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας ως “επικίνδυνα απόβλητα” νοούνται:

— απόβλητα που ταξινομούνται ως επικίνδυνα απόβλητα που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που θεσπίζει η απόφαση 2000/532/ΕΚ (*) βάσει των Παραρτημάτων I και II

της παρούσας οδηγίας. Τα απόβλητα αυτά πρέπει να έχουν μια ή περισσότερες από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα III. Ο κατάλογος λαμβάνει υπόψη την προέλευση και τη σύνθεση των αποβλήτων και, εφόσον απαιτείται, τις οριακές τιμές συγκέντρωσης. Ο κατάλογος αυτός επανεξετάζεται περιοδικά και, εφόσον είναι αναγκαίο, αναθεωρείται. Τα μέτρα αυτά που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια συμπληρώσεώς της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 18, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, περί των στερεών αποβλήτων (**).

— οιαδήποτε άλλα απόβλητα που θεωρούνται από ένα κράτος μέλος ότι διαθέτουν κάποια από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα III. Οι περιπτώσεις αυτές κοινοποιούνται στην Επιτροπή και επανεξετάζονται με σκοπό την προσαρμογή του καταλόγου. Τα μέτρα αυτά που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια συμπληρώσεώς της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 18, παράγραφος 4, της οδηγίας 2006/12/ΕΚ.

(*) ΕΕ L 226 της 6.9.2000, σ. 3.

(**) ΕΕ L 114 της 27.4.2006, σ. 9.»

ii) Το άρθρο 9 αντικαθίσταται από τα εξής:

«Άρθρο 9

Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προσαρμογή των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο και για την αναθεώρηση του καταλόγου των αποβλήτων που αναφέρεται στο άρθρο 1, παράγραφος 4, και τα οποία έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών διατάξεων της παρούσας οδηγίας, μεταξύ άλλων δια συμπληρώσεώς της, θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 18, παράγραφος 4 της οδηγίας 2006/12/ΕΚ.»

γ) Η οδηγία 2006/12/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

i) Στο άρθρο 1, η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από τα εξής:

«2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, στοιχείο α) εφαρμόζεται η απόφαση 2000/532/ΕΚ της Επιτροπής (*) που περιλαμβάνει τον κατάλογο των αποβλήτων που ανήκουν στις κατηγορίες που αναφέρονται στο Παράρτημα I της παρούσας οδηγίας. Ο κατάλογος αυτός επανεξετάζεται περιοδικά και, ενδεχομένως, αναθεωρείται. Τα μέτρα αυτά που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών στοιχείων της παρούσας οδηγίας δια συμπληρώσεώς της, εγκρίνονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 18, παράγραφος 4.

(*) ΕΕ L 226 της 6.9.2000, σ. 3.»

ii) Το άρθρο 17 αντικαθίσταται από τα εξής:

Άρθρο 17

Τα μέτρα που είναι αναγκαία για την προσαρμογή των παραρτημάτων της παρούσας οδηγίας στην επιστημονική και τεχνική πρόοδο και που έχουν ως αντικείμενο την τροποποίηση μη ουσιωδών διατάξεων της παρούσας οδηγίας θεσπίζονται σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία με έλεγχο στην οποία παραπέμπει το άρθρο 18, παράγραφος 4.»

iii) Στο άρθρο 18, η παράγραφος 4 αντικαθίσταται από τα εξής:

«4. Στις περιπτώσεις που γίνεται μεία της παρούσας παραγράφου, εφαρμόζονται το άρθρο 5α, παράγραφοι 1 έως 4, και το άρθρο 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 8 της ίδιας απόφασης.»

Κάθε αναφορά στις καταργούμενες οδηγίες λογίζεται ως αναφορά στην παρούσα οδηγία και σύμφωνα με τον πίνακα αντιστοιχίας που περιέχεται στο Παράρτημα V.

Άρθρο 42

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία τίθεται σε ισχύ την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 43

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Έγινε στο Στρασβούργο, 19 Νοεμβρίου 2008.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

H.-G. RÖTTERING

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J.-P. JOUYET

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ

- D 1 Εναπόθεση εντός ή επί του εδάφους (π.χ. χώρος υγειονομικής ταφής, κλπ.)
- D 2 Επεξεργασία σε χερσαίο χώρο (π.χ. βιοαποδόμηση υγρών αποβλήτων ή απόρριψη ιλύος στο έδαφος κλπ.)
- D 3 Έγχυση σε βάθος (π.χ. έγχυση αντλήσιμων αποβλήτων σε φρέατα, σε θόλους άλατος, ή σε φυσικά γεωλογικά ρήγματα κλπ.)
- D 4 Τελμάτωση (π.χ. έγχυση υγρών αποβλήτων ή ιλύων σε φρέατα, μικρές λίμνες ή λεκάνες κλπ.)
- D 5 Ειδικά διευθετημένοι χώροι υγειονομικής ταφής (π.χ. τοποθέτηση σε χωριστές στεγανές κυψελοειδείς κατασκευές, επικαλυμμένες και στεγανοποιημένες τόσο μεταξύ τους όσο και σε σχέση με το περιβάλλον κλπ.)
- D 6 Απόρριψη σε υδάτινο σώμα εκτός από θάλασσα/ωκεανό
- D 7 Απόρριψη σε θάλασσα/ωκεανό συμπεριλαμβανομένης της ταφής στο θαλάσσιο βυθό
- D 8 Βιολογική επεξεργασία που δεν προσδιορίζεται σε άλλο σημείο του παρόντος Παραρτήματος, από την οποία προκύπτουν τελικές ενώσεις ή μίγματα που διατίθενται με κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12
- D 9 Φυσιχοημική επεξεργασία που δεν προσδιορίζεται σε άλλο σημείο του παρόντος Παραρτήματος, από την οποία προκύπτουν ενώσεις ή μίγματα που διατίθενται με κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12 (π.χ. εξάτμιση, ξήρανση, αποτέφρωση κλπ.)
- D 10 Αποτέφρωση στην ξηρά
- D 11 Αποτέφρωση στη θάλασσα (*)
- D 12 Μόνιμη αποθήκευση (π.χ. τοποθέτηση κιβωτίων σε ορυχείο κλπ.)
- D 13 Ανάδευση ή ανάμιξη πριν από την υποβολή σε κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 12 (**)
- D 14 Ανασυσκευασία πριν από την υποβολή σε κάποια από τις εργασίες D 1 ως D 13
- D 15 Αποθήκευση εν αναμονή υποβολής σε μια από τις εργασίες D 1 ως D 14 (εκτός από προσωρινή αποθήκευση, εν αναμονή συλλογής, στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων) (***)

(*) Η δραστηριότητα αυτή απαγορεύεται από την ενωσιακή νομοθεσία και τις διεθνείς συμβάσεις.

(**) Εάν δεν υπάρχει άλλος κατάλληλος κωδικός D, στο σημείο αυτό μπορούν να περιλαμβάνονται προκαταρκτικές εργασίες πριν από τη διάθεση, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η προεπεξεργασία, όπως, μεταξύ άλλων, η διαλογή, η σύνθλιψη, η συμπαγοποίηση, η κοκκοποίηση, η αποξήρανση, το ξέφτισμα, η επανασυσκευασία ή ο διαχωρισμός πριν από την υποβολή σε οιαδήποτε από τις εργασίες D1 έως D12.

(***) Ως προσωρινή αποθήκευση νοείται η προκαταρκτική αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 10.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ

- R 1 Χρήση κυρίως ως καύσιμο ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας (*)
- R 2 Ανάκτηση/αποκατάσταση διαλυτών
- R 3 Ανακύκλωση/ανάκτηση οργανικών ουσιών που δεν χρησιμοποιούνται ως διαλύτες (συμπεριλαμβανομένης της κομποστοποίησης και άλλων διαδικασιών βιολογικού μετασχηματισμού) (**)
- R 4 Ανακύκλωση/ανάκτηση μετάλλων και μεταλλικών ενώσεων
- R 5 Ανακύκλωση/ανάκτηση άλλων ανόργανων υλικών (***)
- R 6 Αναγέννηση οξέων ή βάσεων
- R 7 Ανάκτηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση των ρύπων
- R 8 Ανάκτηση προϊόντων από καταλύτες
- R 9 Αναδιύλιση πετρελαίου ή άλλες επαναχρησιμοποιήσεις πετρελαίου
- R 10 Επεξεργασία σε χερσαίο χώρο από την οποία προκύπτει όφελος για τη γεωργία ή οικολογικές βελτιώσεις
- R 11 Χρήση αποβλήτων που προκύπτουν από τις εργασίες R 1 ως R 10
- R 12 Ανταλλαγή αποβλήτων για να υποβληθούν σε κάποια από τις εργασίες R 1 ως R 11 (****)
- R 13 Αποθήκευση αποβλήτων εν αναμονή υποβολής σε κάποια από τις εργασίες R 1 ως R 12 (εκτός από προσωρινή αποθήκευση, εν αναμονή συλλογής, στον τόπο παραγωγής των αποβλήτων) (*****)

(*) Περιλαμβάνει εγκαταστάσεις αποτέφρωσης που προορίζονται για την επεξεργασία στερεών αστικών αποβλήτων μόνον εφόσον η ενεργειακή τους απόδοση ισούται ή υπερβαίνει:

— 0,60 για εγκαταστάσεις που λειτουργούν και επιτρέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική νομοθεσία πριν από την 1η Ιανουαρίου 2009,

— το 0,65 για εγκαταστάσεις που επιτρέπονται μετά την 31η Δεκεμβρίου 2008,

και υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

Ενεργειακή απόδοση = $(E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$

Όπου:

E_p είναι η ενέργεια που παράγεται ετησίως υπό μορφή θερμότητας ή ηλεκτρισμού. Υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας την ενέργεια υπό μορφή ηλεκτρισμού με 2,6 και την θερμότητα που παράγεται για εμπορική χρήση με 1,1 (GJ/έτος).

E_f είναι η ενέργεια με την οποία τροφοδοτείται ετησίως το σύστημα από καύσιμα που συμβάλλουν στην παραγωγή ατμού (GJ/έτος).

E_w είναι η ετήσια ενέργεια που περιέχεται στα κατεργασμένα απόβλητα και υπολογίζεται με χρήση της καθαρής θερμογόνου αξίας των αποβλήτων (GJ/έτος).

E_i είναι η ετήσια ενέργεια που εισάγεται εκτός από την E_w και την E_f (GJ/έτος).

0,97 είναι ένας συντελεστής που αντιπροσωπεύει τις ενεργειακές απώλειες λόγω τέφρας πυθμένα και ακτινοβολίας.

Ο τύπος αυτός εφαρμόζεται σύμφωνα με το έγγραφο αναφοράς σχετικά με τις βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές στον τομέα της αποτέφρωσης αποβλήτων.

(**) Περιλαμβάνει την αεριοποίηση και την πυρόλυση που χρησιμοποιούν τα συστατικά ως χημικές ουσίες.

(***) Περιλαμβάνει τον καθαρισμό του εδάφους που οδηγεί σε ανάκτηση εδάφους και την ανακύκλωση ανόργανων οικοδομικών υλικών.

(****) Εάν δεν υπάρχει άλλος κατάλληλος κωδικός R, μπορεί να περιλαμβάνει προκαταρκτικές εργασίες πριν από την ανάκτηση, συμπεριλαμβανομένης της προεπεξεργασίας, όπως, μεταξύ άλλων, την αποσυναρμολόγηση, τη διαλογή, τη σύνθλιψη, τη συμπυκνοποίηση, την αποξήρανση, το ξέφτισμα, την ανασκευασία, το διαχωρισμό, την ανάδευση ή την ανάμειξη πριν από την προώθησή τους για οιαδήποτε από τις εργασίες R1 έως R11.

(*****) Ως προσωρινή αποθήκευση νοείται η προκαταρκτική αποθήκευση σύμφωνα με το άρθρο 3, σημείο 10).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΒΑΗΤΩΝ ΠΟΥ ΤΑ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ

- H1 «Εκρηκτικό»: ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να εκραγούν όταν έλθουν σε επαφή με φλόγα ή που είναι περισσότερο ευαίσθητες στις κρούσεις και τις τριβές από το δινιτροβενζόλιο.
- H2 «Οξειδωτικό»: ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία, όταν έλθουν σε επαφή με άλλες ουσίες, ιδίως εύφλεκτες ουσίες, παρουσιάζουν ισχυρή εξώθερμο αντίδραση.
- H3-A «Πολύ εύφλεκτο»:
- ουσίες και παρασκευάσματα σε υγρή κατάσταση, των οποίων το σημείο ανάφλεξης είναι κατώτερο των 21 °C (συμπεριλαμβανομένων εξαιρετικά εύφλεκτων υγρών), ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα που μπορεί να θερμανθούν και τελικά να αναφλεγούν στον αέρα σε κανονική θερμοκρασία χωρίς εξώθεν παροχή ενέργειας, ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα σε στερεά κατάσταση, που μπορούν να αναφλεγούν εύκολα μετά από σύντομη επίδραση πηγής ανάφλεξης και που εξακολουθούν να φλέγονται ή να καίονται μετά την απόσυρση της πηγής ανάφλεξης, ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα σε αέρια κατάσταση που αναφλέγονται στον αέρα υπό συνήθη πίεση, ή
 - ουσίες και παρασκευάσματα που, όταν έλθουν σε επαφή με το νερό ή με υγρό αέρα, παράγουν εξαιρετικά αναφλέξιμα αέρια σε επικίνδυνες ποσότητες.
- H3-B «Εύφλεκτο»: υγρές ουσίες και παρασκευάσματα των οποίων το σημείο ανάφλεξης είναι τουλάχιστον 21 °C και δεν υπερβαίνει τους 55 °C.
- H4 «Ερεθιστικό»: ουσίες και παρασκευάσματα μη διαβρωτικά που ερχόμενα σε άμεση επαφή παρατεταμένη ή επαναλαμβανόμενη με το δέρμα ή τους βλεννογόνους δύνανται να προκαλέσουν φλεγμονή.
- H5 «Επιβλαβές»: ουσίες και παρασκευάσματα των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα είναι δυνατόν να συνεπάγεται περιορισμένους κινδύνους.
- H6 «Τοξικό»: ουσίες και παρασκευάσματα (περιλαμβανομένων πολύ τοξικών ουσιών και παρασκευασμάτων) των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα είναι δυνατόν να συνεπάγεται σοβαρούς κινδύνους για την υγεία, παροδικού ή χρόνιου χαρακτήρα, ή ακόμη και το θάνατο.
- H7 «Καρκινογόνο»: ουσίες ή παρασκευάσματα οι οποίες, με εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα μπορούν να προκαλέσουν καρκίνο ή να αυξήσουν τη συχνότητά του.
- H8 «Διαβρωτικό»: ουσίες και παρασκευάσματα οι οποίες, όταν έλθουν σε επαφή με ζωντανούς ιστούς, μπορούν να τους καταστρέψουν.
- H9 «Μολυσματικό»: ουσίες και παρασκευάσματα που περιέχουν ανθεκτικούς μικροοργανισμούς ή τις τοξίνες τους, οι οποίοι είναι γνωστό ή υπάρχουν σοβαροί λόγοι να πιστευτεί ότι προκαλούν ασθένειες στον άνθρωπο ή σε άλλους ζώντες οργανισμούς.
- H10 «Τοξικό για την αναπαραγωγή»: ουσίες ή παρασκευάσματα των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα, μπορεί να προκαλέσει μη κληρονομικές συγγενείς δυσμορφίες ή να αυξήσει τη συχνότητα εμφάνισής τους.
- H11 «Μεταλλαξογόνο»: ουσίες ή παρασκευάσματα των οποίων η εισπνοή, κατάποση ή εισχώρηση στο δέρμα, μπορεί να προκαλέσει κληρονομικά γενετικά ελαττώματα ή να αυξήσει τη συχνότητα εμφάνισής τους.
- H12 Απόβλητα που εκλύουν τοξικό ή πολύ τοξικό αέριο, όταν έλθουν σε επαφή με το νερό, τον αέρα ή με ένα οξύ.
- H13 (*) «Ευαίσθητοποιητικό»: ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία διά της εισπνοής, κατάποσης ή απορρόφησης μέσω του δέρματος, μπορούν να προκαλέσουν αντίδραση του οργανισμού (υπερευαίσθητοποίηση) τέτοια ώστε, με περαιτέρω έκθεση σε αυτή την ουσία ή το παρασκεύασμα, να προκαλούνται χαρακτηριστικές επιβλαβείς αντιδράσεις.
- H14 «Οικοτοξικό»: απόβλητα που παρουσιάζουν ή είναι δυνατόν να παρουσιάσουν άμεσο ή μελλοντικό κίνδυνο για έναν ή περισσότερους τομείς του περιβάλλοντος.

(*) Εφόσον υπάρχουν μέθοδοι δοκιμής.

H15 Απόβλητα ικανά μετά από διάθεση, να δημιουργήσουν, με οποιοδήποτε μέσο, άλλη ουσία, π.χ. προϊόν έκπλυσης, το οποίο έχει ένα από τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται ανωτέρω.

Σημειώσεις

1. Οι χαρακτηρισμοί «τοξικό» (και «πολύ τοξικό»), «επιβλαβές», «διαβρωτικό», «ερεθιστικό», «καρκινογόνο», «τοξικό για την αναπαραγωγή», «μεταλλαξογόνο» και «οικοτοξικό» αποδίδονται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Παράρτημα VI της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1967, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν στην ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών⁽¹⁾.
2. Ανάλογα με την περίπτωση, εφαρμόζονται οι οριακές τιμές που αναφέρονται στα Παραρτήματα II και III της οδηγίας 99/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 1999, και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων⁽²⁾.

Μέθοδοι δοκιμών

Πρέπει να χρησιμοποιούνται οι μέθοδοι που περιγράφονται στο Παράρτημα V της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ και σε άλλα συναφή σημειώματα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN)

⁽¹⁾ ΕΕ 196 της 16.8.1967, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 200 της 30.7.1999 σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 29

Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις προϋποθέσεις-πλαίσια σχετικά με την παραγωγή αποβλήτων

1. Χρήση μέτρων σχεδιασμού ή άλλα οικονομικά μέσα που προάγουν την αποτελεσματική χρήση των πόρων.
2. Προαγωγή της έρευνας και ανάπτυξης στον τομέα της επίτευξης καθαρότερων προϊόντων και τεχνολογιών που παράγουν λιγότερα απόβλητα καθώς και διανομή και χρήση των αποτελεσμάτων της εν λόγω έρευνας και ανάπτυξης.
3. Ανάπτυξη αποτελεσματικών και χρήσιμων δεικτών για τις περιβαλλοντικές πιέσεις που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων με στόχο τη συμβολή στην πρόληψη παραγωγής αποβλήτων σε όλα τα επίπεδα, από τις συγκρίσεις προϊόντων σε κοιντικό επίπεδο μέχρι δράσεις που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλίες των τοπικών αρχών και μέτρα σε εθνικό επίπεδο.

Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις φάσεις σχεδιασμού, παραγωγής και διανομής

4. Προαγωγή του οικολογικού σχεδιασμού (συστηματική ενσωμάτωση περιβαλλοντικών μελημάτων στον σχεδιασμό προϊόντων με στόχο τη βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων του προϊόντος καθ' όλο τον κύκλο της ζωής του).
5. Παροχή πληροφοριών για τεχνικές πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων προκειμένου να διευκολυνθεί η εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών από τη βιομηχανία.
6. Οργάνωση της εκπαίδευσης των αρμόδιων αρχών όσον αφορά την εισαγωγή των απαιτήσεων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων στις άδειες που εκδίδονται δυνάμει της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 96/61/ΕΚ.
7. Ένταξη μέτρων πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων σε εγκαταστάσεις που δεν υπάγονται στην οδηγία 96/61/ΕΚ. Ανάλογα με την περίπτωση, στα μέτρα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται και αξιολογήσεις ή σχέδια πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων.
8. Προσφυγή σε εκστρατείες ευαισθητοποίησης ή παροχή στήριξης στις επιχειρήσεις με οικονομικά, συμβουλευτικά ή άλλα μέσα. Τα μέτρα αυτά μπορεί να είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικά στις περιπτώσεις που αφορούν μικρομεσαίες επιχειρήσεις και λειτουργούν μέσω καθιερωμένων δικτύων επιχειρήσεων.
9. Προσφυγή σε εθελοντικές συμφωνίες, επιτροπές καταναλωτών/παραγωγών, ή τομεακές διαπραγματεύσεις έτσι ώστε οι σχετικές επιχειρήσεις ή βιομηχανικοί κλάδοι να καταρτίσουν τα δικά τους σχέδια ή στόχους πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων ή να διορθώσουν τα προϊόντα ή τις συσκευασίες που παράγουν απόβλητα.
10. Προαγωγή αξιόπιστων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένου του EMAS και του ISO 14001.

Μέτρα που μπορεί να επηρεάσουν τις φάσεις κατανάλωσης και χρήσης

11. Οικονομικά μέσα, όπως κίνητρα για καθαρές προμήθειες ή καθιέρωση υποχρεωτικής πληρωμής από τους καταναλωτές για συγκεκριμένα αντικείμενα ή στοιχεία συσκευασίας που θα μπορούσαν αλλιώς να διατίθενται δωρεάν.
12. Προσφυγή σε εκστρατείες ευαισθητοποίησης και παροχής πληροφοριών που απευθύνονται στο ευρύ κοινό ή σε ειδικές ομάδες καταναλωτών.
13. Προαγωγή αξιόπιστων οικολογικών σημάτων.
14. Συμφωνίες με τη βιομηχανία, όπως η χρήση επιτροπών προϊόντων όπως εκείνες που συγκροτούνται στο πλαίσιο των Ολοκληρωμένων Πολιτικών Προϊόντων ή με λιανοπωλητές, για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και με προϊόντα που έχουν λιγότερες επιπτώσεις στο περιβάλλον.
15. Στο πλαίσιο δημόσιων και εταιρικών προμηθειών, ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών κριτηρίων και των κριτηρίων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων σε δημοπρασίες και συμβάσεις, σύμφωνα με το Εγχειρίδιο για Περιβαλλοντικές Δημόσιες Προμήθειες που δημοσίευσε η Επιτροπή στις 29 Οκτωβρίου 2004.
16. Προαγωγή της επαναχρησιμοποίησης ή/και επιδιόρθωσης κατάλληλων απορριφθέντων προϊόντων ή των συστατικών στοιχείων τους, ιδίως μέσω της χρήσης εκπαιδευτικών ή οικονομικών μέτρων, μέτρων εφοδιαστικής ή άλλων μέτρων, όπως η παροχή στήριξης σε διαπιστευμένα δίκτυα επισκευής και επαναχρησιμοποίησης ή στη σύστασή τους, ιδίως σε πυκνοκατοικημένες περιοχές.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Οδηγία 2006/12/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο α)	Άρθρο 3, σημείο 1)
Άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο β)	Άρθρο 3, σημείο 5)
Άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο γ)	Άρθρο 3, σημείο 6)
Άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο δ)	Άρθρο 3, σημείο 9)
Άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο ε)	Άρθρο 3, σημείο 19)
Άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο στ)	Άρθρο 3, σημείο 15)
Άρθρο 1, παράγραφος 1, σημείο ζ)	Άρθρο 3, σημείο 10)
Άρθρο 1, παράγραφος 2	Άρθρο 7
Άρθρο 2, παράγραφος 1	Άρθρο 2, παράγραφος 1
Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο α)	Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο α)
Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο β)	Άρθρο 2, παράγραφος 2
Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο β), υπό i)	Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο δ)
Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο β), υπό ii)	Άρθρο 2, παράγραφος 2, σημείο δ)
Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο β), υπό iii)	Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο στ) και παράγραφος 2, σημείο γ)
Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο β), υπό iv)	Άρθρο 2, παράγραφος 2, σημείο α)
Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο β), υπό ν)	Άρθρο 2, παράγραφος 1, σημείο ε)
Άρθρο 2, παράγραφος 2	Άρθρο 2, παράγραφος 4
Άρθρο 3, παράγραφος 1	Άρθρο 4
Άρθρο 4, παράγραφος 1	Άρθρο 13
Άρθρο 4, παράγραφος 2	Άρθρο 36, παράγραφος 1
Άρθρο 5	Άρθρο 16
Άρθρο 6	—
Άρθρο 7	Άρθρο 28
Άρθρο 8	Άρθρο 15
Άρθρο 9	Άρθρο 23
Άρθρο 10	Άρθρο 23
Άρθρο 11	Άρθρο 24 και 25
Άρθρο 12	Άρθρο 26
Άρθρο 13	Άρθρο 34
Άρθρο 14	Άρθρο 35
Άρθρο 15	Άρθρο 14
Άρθρο 16	Άρθρο 37
Άρθρο 17	Άρθρο 38
Άρθρο 18, παράγραφος 1	Άρθρο 39, παράγραφος 1

Οδηγία 2006/12/ΕΚ	Παρούσα οδηγία
—	Άρθρο 39, παράγραφος 2
Άρθρο 18, παράγραφος 2	—
Άρθρο 18, παράγραφος 3	Άρθρο 39, παράγραφος 3
Άρθρο 19	Άρθρο 40
Άρθρο 20	—
Άρθρο 21	Άρθρο 42
Άρθρο 22	Άρθρο 43
Παράρτημα Ι	—
Παράρτημα ΙΑ	Παράρτημα Ι
Παράρτημα ΙΒ	Παράρτημα ΙΙ

Οδηγία 75/439/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1, παράγραφος 1	Άρθρο 3, σημείο 18)
Άρθρο 2	Άρθρα 13 και 21
Άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2	—
Άρθρο 3, παράγραφος 3	Άρθρο 13
Άρθρο 4	Άρθρο 13
Άρθρο 5, παράγραφος 1	—
Άρθρο 5, παράγραφος 2	—
Άρθρο 5, παράγραφος 3	—
Άρθρο 5, παράγραφος 4	Άρθρα 26 και 34
Άρθρο 6	Άρθρο 23
Άρθρο 7, σημείο α)	Άρθρο 13
Άρθρο 7, σημείο β)	—
Άρθρο 8, παράγραφος 1	—
Άρθρο 8, παράγραφος 2, σημείο α)	—
Άρθρο 8, παράγραφος 2, σημείο β)	—
Άρθρο 8, παράγραφος 3	—
Άρθρο 9	—
Άρθρο 10, παράγραφος 1	Άρθρο 18
Άρθρο 10, παράγραφος 2	Άρθρο 13
Άρθρο 10, παράγραφοι 3, 4	—
Άρθρο 10, παράγραφος 5	Άρθρα 19, 21, 25, 34 και 35
Άρθρο 11	—
Άρθρο 12	Άρθρο 35
Άρθρο 13, παράγραφος 1	Άρθρο 34

Οδηγία 75/439/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 13, παράγραφος 2	—
Άρθρο 14	—
Άρθρο 15	—
Άρθρο 16	—
Άρθρο 17	—
Άρθρο 18	Άρθρο 37
Άρθρο 19	—
Άρθρο 20	—
Άρθρο 21	—
Άρθρο 22	—
Παράρτημα Ι	—

Οδηγία 91/689/ΕΟΚ	Παρούσα οδηγία
Άρθρο 1, παράγραφος 1	—
Άρθρο 1, παράγραφος 2	—
Άρθρο 1, παράγραφος 3	—
Άρθρο 1, παράγραφος 4	Άρθρο 3, παράγραφοι 2 και 7
Άρθρο 1, παράγραφος 5	Άρθρο 20
Άρθρο 2, παράγραφος 1	Άρθρο 23
Άρθρο 2, παράγραφοι 2 ως 4	Άρθρο 18
Άρθρο 3	Άρθρα 24, 25 και 26
Άρθρο 4, παράγραφος 1	Άρθρο 34, παράγραφος 1
Άρθρο 4, παράγραφοι 2, 3	Άρθρο 35
Άρθρο 5, παράγραφος 1	Άρθρο 19, παράγραφος 1
Άρθρο 5, παράγραφος 2	Άρθρο 34, παράγραφος 2
Άρθρο 5, παράγραφος 3	Άρθρο 19, παράγραφος 2
Άρθρο 6	Άρθρο 28
Άρθρο 7	—
Άρθρο 8	—
Άρθρο 9	—
Άρθρο 10	—
Άρθρο 11	—
Άρθρο 12	—
Παραρτήματα Ι, ΙΙ	—
Παράρτημα ΙΙΙ	Παράρτημα ΙΙΙ